

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

19306 1-13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
 („Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
 Telefon: 11-55-62.
 Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által előnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
 Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1938.

XIX. évfolyam, 1. szám.

Január hó 2.

FALUSI NÉPÜNK AZ UJESZTENDŐBEN

Irta: **SCHANDL KÁROLY DR.**

Huszdik esztendőbe fordul az idő kereke, mióta összeomlott a front és kitört a végzetes októberi forradalom. Husz esztendő alatt sok változáson és nagy eseményeken ment keresztül a világ. Elég alkalom volt oklunni a saját kárukon és levonni a tanulságot, hogy országrontókra nem szabad hallgatni és forradalmárok után nem lehet menni. Ha a magyar katonák háta mögött az izgatók föl nem borították volna az ország rendjét, akkor nem ilyen husz esztendőre kellene visszatekintnünk. Magyarország borzalmas szétdarabolása azoknak lelken szárad, akik attól tartva, hogy a harctérről visszatérő katonák haragja ellenük fordul, forradalmat szerveztek és kinyitották az ország határait a besétáló megszálló csapatok előtt.

Amikor a kormány az általános titkos választójogról szóló törvényjavaslatot hozza újévi ajándékkul az országnak, minden magyar embernek az a kötelessége, hogy levonja a husz év előtti végzetes eseményeknek a tanulságait. A kormány újévi ajándéka akkor hozhat megnyugvást és békés fejlődést, ha mindenki szem előtt tartja az ország érdekeit. De vissza is élhetnek vele meg gondolatlan, vagy ronlott emberek, akik a tömeg alantasszenvedélyeinek fölkelte érdekében félrevezetésre és fölbujtásra használják föl a titkosságot. Próbaköve lesz ez a törvény kulturális fejlettségünknek, mert a műveltség és tudás tartózatthatja csak föl teljes sikerrel a demagógiát.

Csak az a nép őszinte barátja, aki az igazságot hirdeti előtte. Viszont a nép legnagyobb ellensége az, aki az igazságot elferdíti, vagy a sebeket szaggatja, anélkül, hogy segíteni tudna, vagy akarna. A „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség több évtizedes munkája mindig a falu népének fölvilágosítására és az igazság követésére irányult. A mi táborunk, mely

a keresztény népies agráriányzat alapján kereste az összeomlás után is Szent István király nemzetének boldogulását, emelt fölvel állhat újból a nép elé, hogy megszervezze a jobb jövő előkészítésére. Még fokozottabban kell hozzájárulni a falu legkisebb embereinek a fölvilágosításához, hogy mindenki tisztán lássa az igazságot és — saját józan eszével — aszerint cselekedjék. De szorgalmazzuk a falu kulturális szükségleteinek fokozott gondozását az állami és hatósági tényezőknél is, mert csak akkor számíthatunk biztosan az ország szebb jövőjére, ha a városi és falusi kultúra között a különbség eltűnik.

Vallásos hittel érezzük át a felebaráti szeretetet és munkáljuk a falvak gazdasági jólétének fokozását, hogy a hét szűk esztendő nyomai végre eltűnjenek a falvakból. Az önszegély alapján parkodunk a falusi polgárság tőkeerejét fokozni, hogy a családi porták épüljenek és végül minden falusi családnak meglegyen a meleg tüzhelye. Leginkább örülünk Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter újévi ajándékának, amit a jövő esztendő hoz: *a földműves emberek nyugellátásáról szóló törvényjavaslat korszakos eseménye lesz a keresztény politikának.*
 Az ország sorsa függ attól, hogy a mi keresztény népies ag-

rta táborunk hivatott vezetői a falvakban helyükön legyenek ebben az esztendőben. A régi földrész két oldalán dühöng a háboru. Volt ellenségeink diadala nem hozta meg a világbékét. Ha a keresztény népies agrárgondolat alapján minden jó ember a gátra siet, akinek a Gondviselés kötelességévé tette a magyar falu népének gondozását s valamennyien összefogunk ennek az ősi magyar erőnek a védelmére és megszervezésére, akkor az ország sorsa jobbra fordul s a nemzetek nagy béketárgyalásán mindent visszanyerhetünk, amit a lázítók és fölforgatók, hazaárulók bujtogatása folytán elvesztettünk.

Engedje a Mindenható, hogy az ujesztendő a magyar összefogás és a jobb jövő kezdete legyen!

A magyar mezőgazdasági munkás nyugodt öregsége

Irta: **Teölgys István dr., gazdasági tanácsos, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető igazgatója**

A magyar barázda kézimunkásainak öregségét nyugodtabbá teszi az a törvényjavaslat, amit a napokban terjeszt Darányi Kálmán miniszterelnök az országgyűlés elé. Az ország egész lakossága elismeréssel veszi tudomásul a kormányznak ezt az igazán nagyjelentőségű elhatározását. Nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy az időjárás viszontagságai között kora gyermekkorától késő öregségéig az Isten szabad ege alatt dolgozó magyar mezőgazdasági munkás öreg korára nem szorul majd a fiatalabb családtagok kegyelemkenyerére, hanem *dele végéig a csonkaország teherbíró képességéhez mért,*

biztos, állandó anyagi támogatásban fog részesülni. A törvényjavaslat értékét és a kormány kezdeményezésének jelentőségét különösen az emeli nagymértékben, hogy *a gazdasági erőforrásaitól megfosztott csonkaország vállalja a sokszázezer embert érintő szociális kérdés megoldását.* Elismerés illeti a munkaadókat is, akik szívesen viselik a reájuk eső komoly terheket. *Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben a közelmúltban tartott üléseken a nagybirtokosok kivétel nélkül örömmel üdvözölték a javaslatot és a kérdés mielőbbi rendezését maguk is szükségesnek tartják.*

A törvényjavaslat várható jó hatásáról mindenki meg van győződve. A magyar mezőgazdasági szociálpolitika egyik legnagyobb alkotása előtt állunk. Kikről gondoskodik a törvény? Mindazokról, akik nem hagyták el az ősi rögöt, pedig soknak bizonyára alkalma lett volna más foglalkozásban és talán jobb viszonyok között folytatni életét. Ezek azonban otthon maradtak. Nem tudtak elszakadni a föld, a magyar mező balzsamos illatától, a fülemüle és a pacsiirta hangjától, szeretteik sírjától és a megszokott Istenházától. *Mindegyannyi emléke, ami hazahozza a városból, a külföldről és még a messze tengerentúlról is a magyart.*

BESZÉLŐ SZÁMOK

Csonkamagyarország lakosságának vallásfelekezetei szerinti megoszlása az 1930. évi népszámlálás adatai szerint a következők:

Római katolikus	5,634.003 lélek
Görögkatolikus	201.093 „
Református	1,813.162 „
Ág. hiv. evangélikus	534.165 „
Görögkeleti	39.839 „
Izraelita	444.567 „
Egyéb és ismeretlen	21.490 „
Összesen	8,688.319 lélek

Az új törvény felemeli a mezőgazdasági munkást azok sorába, akikről már korábban történt hasonló gondoskodás. Kétségteljesen hasonlóan vannak olyanok, akik alacsony sorból indultak el az élet útjára és később életviszonyaik szerencsés alakulása folytán jómódba kerültek és öreg napjaikat gond nélkül élék. Ezek azonban kivételek. Éppen úgy vannak olyanok is, akik elveszítvén vagyoniukat, most mint kézimunkások szerzik meg a mindennapi kenyeret és a legtöbb esetben nemcsak önmag-

gukról, hanem számos tagból álló családokról is gondoskodniok kell.

Csonkahaának háboru után hozott törvényei között egész sorát találjuk azoknak az intézkedéseknek, amelyek a falusi és tanyai kisemberek támogatását szolgálják. Emeljük meg csak néhányat itt ezek közül:

A földbirtokreform folytán közel egymillió katasztrális hold jutott kisembereknek, a laklakszépítő akció több száz ezer léleknek juttatott meleg otthont, a tanyai elemi iskolák, továbbá a gazdasági iskolák szaporitása a lakosság tudását van hivatva emelni. Majd jöttek a nehéz gazdasági viszonyok és a kormány ismét a kisemberek támogatására sietett, ezeknek az adósságát rendezte először. Ugyancsak a kisemberek érdekében történt az egyszobos-komplex lakások után fizetendő adó elengedése. És itt van a földmives kisemberek gazdasági megerősödését szolgáló telepítési törvény.

A Falu-Gazdaszövetség — multjához hiven — nyugodt lelkiismerettel állapíthatja meg, hogy a falusi és tanyai lakosság boldogulása érdekében egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy javaslatait az illetékes kormánytényezőkhöz eljuttassa.

A karácsony és újév közötti időt csonka-hétnek nevezik. A magyar mezőgazdasági munkások mégis ezen a csonkán juttatnak egyik régi kívánságuk teljesüléséhez.

Darányi Kálmán miniszterelnök kormánya az egész magyar társadalom, de elsősorban az érdekelte kisemberek lelkébe kitörülhetetlenül írta be a nevét.

Két korszakalkotó törvényjavaslat a Ház előtt

Az 1937-ik esztendő utolsó napjai történelmi jelentőségűeké váltak: ezeken a napokon ismertette és terjesztette a törvényhozás elé a magyar kormány azokat a nagyfontosságú törvénytervezeteket, amelyek a magyar élet két súlyos problémáját hivatottak megoldani. Az egyik a titkos választói jog bevezetését, a másik a földmivelők öregségi biztosításának szabályozását jelenti.

A NEP elnöki tanácsulése

Darányi Kálmán miniszterelnök a Nemzeti Egység Pártja elnöki tanácsának december 29-én délelőttre egybehívott ülése előtt ismertette a javaslatokat. Az ülésen a gyengélkedő Ivády Béla országos elnök helyett Mayer János, a párt társelnöke, a Falu-Gazdaszövetség elnöke előlélt. Mayer János az ülést megnyitotta szavaiban rámutatott arra, hogy ez az ülés történelmi jelentőségű, mert

a nemzet életében mélyen belejáró, hosszú évtizedek óta vajdó fontos alkotmányjogi kérdés, a titkos választói jog ismertetése van napirenden.

Hangsúlyozta, hogy a jogok kiterjesztése nem veszélyeztetheti a nemzet érdekeit, a szabadság nem torzulhat szabadossággá. Széll József belügyminiszter ismertette ezután a törvényjavaslatot, bejelentve, hogy azt a Ház december 30-iki ülésén terjeszti be.

A belügyminiszter előadása és kisebb törvényjavaslatok betervezésének bejelentése után Darányi Kálmán miniszterelnök, mint földmivelési miniszter bejelentette, hogy ugyancsak a Ház december 30-iki ülésén terjeszti elő a mezőgazdasági munkavállalók öregségi biztosítására vonatkozó javaslatot is. A javaslatot Marschall Ferenc dr. földmivelésiügyi államtitkár ismertette. Az ismertetés után Schandl Károly dr. emelkedett szólarra; elismerését és köszönetét fejezte ki a kormány iránt a törvényjavaslatért, amely valóban az igazi keresztény cselekvő politikának legerősebb megnyilatkozása, mert a föld legkisebb embereinek nagy tömegéről gondoskodik.

A miniszterelnöknek az az elhatározása, hogy egyidejűleg nyújtja be ezt a javaslatot a választói jogi javaslattal, nagyon helyes és bölcs elgondolás,

mert ezzel irányt mutat, amelyet a választói reformra következő idő politikájának szociális szempontból követnie kell.

Az elnöki tanács ülése ezzel véget ért.

A pártértekezlet

Délután hat órakor Pesthy Pál elnöklésével a Nemzeti Egység Pártja tartott értekezletet.

Az értekezlet megnyitása után Pesthy Pál a párt nevében a kormányzó iránti boldog újévi kívánsá-

gokat fejezte ki, a tagok lelkes ünneplése közben. Majd méltatta a történelmi jelentőségű javaslatokat. Ezután Darányi Kálmán miniszterelnök néhány szóval megemlékezett a titkos választói jog bevezetését célzó törvényjavaslat elkészítésének előzményeiről, majd azt a kérdést intézte a párt tagjaihoz, van-e, aki elvben ellenzi a választás titkoságának lehetővé tételét?

A pártértekezlet egyhangú helyesléssel fejezte ki, hogy a pártnak ilyen tagja nincs.

Hangsúlyozta ezután a miniszterelnök, hogy a javaslattal elsősorban a párt bizottságai, majd a képviselőház bizottságai fognak érdemben foglalkozni és állást foglalni; kifejezte végül azt a reményét, hogy az érdemleges tárgyalások során a párt és a bizottságok tagjai bizárolag a nemzet egyetemes érdekeit fogják szem előtt tartani.

Széll József belügyminiszter ismertette ezután a törvényjavaslatot, majd a párt úgy határozott, hogy tudomásul veszi a javaslatnak a Ház

előtti terjesztését.

Ézután Darányi Kálmán miniszterelnök bejelentette, hogy ugyancsak a Ház december 30-iki ülésén fogja betervezteni a mezőgazdasági munkások öregségi biztosításáról szóló törvényjavaslatot.

Megállapította, hogy a mezőgazdasági lakosság legerősebben rétegen hivatott segíteni a törvényjavaslatot. Sikerült a pénzügyminiszter odaadó segítségével 7—8 millió pengős fedezetet találni arra, hogy ezen a társadalmi rétegen segíteni lehessen. Hangsúlyozta, hogy azoknak a kis öszegeknek, amelyeket a törvényjavaslat alapján juttatni lehet, falun fokozott jelentőségük van.

A párt tagjai nagy lelkesedéssel vették tudomásul a törvényjavaslat betervezésének bejelentését, majd Marschall Ferenc dr. földmivelésiügyi államtitkár ismertette a javaslat rendelkezéseit, melynek betervezését a párt tagjai, Pesthy Pál elnök elismerő és köszönő szavai után egyhangú tudomásul vették.

Milyen a választói jogi javaslat?

A választói jogi törvényjavaslat szerint az eddigi 245 képviselő helyett 260-at választanak, még pedig az egész vonalon titkosan. A választás részben egyéni kerületekben, részben lajstromok útján történik. Az egyéni választókerületek száma 135, a lajstromos mandátumoké 125.

Kétféle választói jog

A választás kétféle választói jog alapján történik. Az egyéni választókerületekben a képviselőket azok választják, akiknek országgyűlési képviselőválasztójoguk van. A lajstromra azonban csak azok szavazhatnak, akiket a javaslat alapján törvényhatósági választói jog illet meg. Az ország egész területén — kivéve a fővárost és a 7 vidéki városi törvényhatóságot — két-két választás lesz: külön az egyéni és külön a lajstromos jelöltekre.

Az egyéni kerületekben a megválasztáshoz viszonylagos többség, de legalább is a leadott szavazatok 40 százaléka szükséges. A lajstromos kerületekben pedig az eredmény megállapítása aránylagosan történik. Minden választásnál pótképviselőket is kell választani, akik az időközben megürült mandátumot kapják.

Ki a választó?

Országgyűlési képviselőválasztójoga annak a férfinak van, aki életében 26-ik évét (eddig 24 volt) betöltötte, 10 év óta magyar állampolgár és hat év óta egy helyben (községben) lakik, ha az elemi iskola hatodik osztályát sikeresen elvégezte. Ha nincs meg a hat elemi iskolája, akkor is választható, feltéve, hogy irni-olvasni tud, családfentartó és a világháborúban vitéségi érdemet szerzett; vagy altszti rendfokozatot ért el; vagy a Károly-csapatereszt tulajdonosa (tűzharos); vagy önálló

iparos vagy kereskedő; vagy legalább 60 korona kat. tiszta jövedelemmel bíró földje van; vagy mint gazdasági munkás (cseléd) legalább 6 év óta ugyanannál a munkaadónál szolgál. A főiskolát végzeteknek életkorra való tekintet nélkül van választói jog. A nőknél: betöltött 30-ik életév; 10 évi állampolgárság, 6 évi helybenlakás és 6 elemi végzettség, emellett még szükséges, hogy saját vagyonából, jövedelméből vagy saját keresetéből éljen, illetőleg olyan férfinak a felesége vagy özvegye legyen, akinek van választói joga. Akinek nincs 6 elemi végzettsége, de irni-olvasni tud, 4 életben lévő törvényes gyermek is jogot ad a választásra.

Törvényhatósági választói joga (amely a listára való szavazásra jogosít) annak a férfinak van, aki 10 év óta magyar állampolgár, élethivatászerű állandó foglalkozása van és 6 év óta egy helyben lakik, ha főiskolát végzett és a 24. életévét betöltötte; vagy középiskolát végzett és a 26. életévét betöltötte; vagy 6 elemi végzettség, családfentartó és legalább 28 éves; vagy irni-olvasni tud, családfentartó, legalább 30 éves és vitéségi érdemet szerzett, vagy altszti volt, vagy tűzharos, vagy önálló iparos vagy kereskedő, vagy 60 aranykorona kat. tisztázóvedelmi birtoka van, vagy 6 év óta egy helyben szolgál cseléd (munkás). Nőknél szintén valamivel szigorubb feltételekhez van kötve ebben a kategóriában is a választói jogosultság, mint a férfinaknál.

Ki választható? Országgyűlési képviselővé választható az, akinek törvényhatósági választói joga van és a 30. életévét betöltötte, ha élethivatászerű állandó foglalkozása van és azt a választást megelőzően már legalább 10 év óta

gyakorolja. Az országgyűlés, törvényhatósági bizottság, vagy képviselőtestület tagjai (vagy akik a megelőző 10 év alatt ilyenek voltak), továbbá a főiskolai végzettségűek, ha élethivatászerű állandó foglalkozásuk van, szintén választhatók. Büntett miatt jogerősen elítéltek sohasem, a vétség miatt elítéltek (kivéve a párbajvétséget) 10 évig nem választhatóak.

A törvényjavaslat szigorú intézkedéseket tartalmaz a választási eljárás és a választások tisztaságának megőrzésére nézve. Például a pártgyűlésen a képviselőjelöltön és a bejelentett és hivatalosan engedélyezett korteseken kívül csak olyan magyar állampolgár szólalhat fel, akinek abban a törvényhatóságban van állandó lak-helye, amelyiknek területén a pártgyűlést tartják. A demagógia és lázító, igaztató nyilatkozatok megállítására a javaslat előírja, hogy a pártgyűlésekről gyorsírói feljegyzéseket kell készíteni.

2—3000 pengő biztosíték Az ajánlási rendszer nagyjában megmarad. Az olyan pártok jelöltjeinek, amelyeknek legalább 4 képviselő tagjuk van, egyéni és lajstromos kerületben egyformán 150 aláírást kell az ajánláshoz szereznii, a többi pártok jelöltjeinek egyéni kerületben 500, lajstromos kerületben 1500 választói ajánlása szükséges. Ezonkívül egyéni kerületben 2000 pengő, két képviselőt választó lajstromos kerületben 3000 és ennél több képviselőt választó kerületekben minden további képviselő után 500—500 pengő biztosítékot kell letenni.

A javaslatban alkalmazott megszorítások következtében a választói jogosultak száma 27%-kal fog csökkenni.

A Ház történelmi ülése

December 30-án délben 12 órakor nyitotta meg Sztranyavszky Sándor elnök a képviselőház ülést, zsufoft padsorok előtt.

Az ülés megnyitása után Darányi Kálmán miniszterelnök beterveztette a mezőgazdasági munkások öregségi biztosítására vonatkozó és még két kisebb törvényjavaslatot; majd Széll József belügyminiszter nyújtotta be a választói jogi törvénytervezetet.

E korszakalkotó esemény után a Ház üléseit bizonytalan időre elnapolták.

A miniszterelnök rádióbeszédé Az elmúlt esztendő politikai eseményeit Darányi Kálmán miniszterelnök szívesített rádióbeszédé zárja le. A nemzethez intézett rádiószózat elé a legnagyobb érdeklődéssel tekint az egész magyar közvélemény. A miniszterelnök rádiószózatát december 31-én délután fél 5 órakor mondja el.

Január 6-án választás lesz Bonyhádon

A Perczel Béla lemondásával megüresedett bonyhádi választókerületben Tolna vármegye központi választómánya január hó 6-ára tűzte ki a választást. A kerületben Klein Antal tolnai független kiszagadpárti képviselő lép fel. Klein Antal megválasztása után lemond a tolnai mandátumáról.

Mi történik Romániában?

Romániában a választások nyomán a Tatarescu-kormány, minthogy nem tudott magának a parlamentben többséget biztosítani, lemondott. Az új kormány Goga Oktávián elnökélével alakult meg. Az új kormány jobboldali, nemzeti irányzatú; félfő, hogy a kisebbségi jogokat az új kormány elődeinél is kevésbé fogja tiszteletben tartani.

Százezrek jelentkeznek az eucharisztikus kongresszusra

Méreteiben szinte alig képzelhető el az az óriási arányú készülődés, amely az egész világ katolikuságát foglalkoztatja, hogy a jövő évben Budapesten tartandó eucharisztikus kongresszus teljes sikerét minél tökéle-tesebben biztosítsa. Már az előkészü-letekből is megállapítható, hogy ilyen hatalmas megmozdulás Magyarországon még nem volt.

Howy a Budapestre készülődés lázas üteme milyen lüktető mind az öt világrészen, élénken megvilágítják az alábbi adatok, amelyeket a kongresszus budapesti előkészítő bizottsága közölt a sajtóval. Argentínából idáig ezer zarándok köztelt le szobát a kongresszus tartására. A Philippi-sziget-étől száz szobát kértek. Amerikából öt-hatezer résztvevőre számítanak ez-ídő szerint. Angliából az eddigi je- lentkezések szerint ezer zarándok vár-ható. Ezek a számok azonban még nem véglegesek, sokkal többen fognak mindenün jönni.

Nagyszámu a jelentkezés a szom- széd államokból Ausztriának minden

társadalmi rétege itt lesz méltó kép- viselettel. Olaszországból szédületes arányu a jelentkezés. Ott maga a Vatikán irányítja a részvételt. Cseh- országból külön szervezkednek a ma- gyarok, tótok, csehek, morvák, néme- tek. Kínából és Japánból a háboru miatt kevesen fognak jönni, pedig Kínában egy La Pa Hong nevű dus- gazdag trösztvezér saját költségén szervezte meg a Magyarországra utazó kínai zarándokat. Ennek a sok- szoros milliósnak azonban a vagyo- nát a japán bombák Shanghaiban az- óta megsemmisítették. Roppant ér- dekes, hogy Kolumbiából egy kigyó- bór-nagykereskedő jelentkezett azzal, hogy nagyszámu kigyóbort bocsát a budapesti szervezési központ rend- kelésére. Adjanak érte pengőt, hogy a valutáris nehézségeket legyőzhesse.

A hatalmas és bensőséges megmoz- dulás a krisztusi eszmék mellett való törhetetlen színvallás, de esleett ha- zánkunk jövőjét is alátámasztó, rend- kívüli horderejű kérdés, amelynek sikerét biztosítani minden igaz ma- gyar embernek hazafias kötelessége.

Ilyen a magyar munkás...

A Vasárnap legutóbbi számában megírjuk, hogy a Németországban járt mezőgazdasági munkások vala- mennyi, Németországba kivitt idegen nemzetiségű munkásnál is különben állották meg helyüket és

az összes illetékes tényezők el- ismerését ívták ki ugy munká- jukkal, mint józan magatartá- sikkal.

Ezt a cikkünket és ezeket a meg- állapításainkat most ki kell egészíte- nünk. Meg kell írunk azt, hogy a mezőgazdasági munkások tulnyomó- része nemcsak odakint, nemcsak az öket fizető német munkaadóval szem- ben állták meg a helyüket a vállalt és megfizetett munka becsületes el- végzésével. Megállták a helyüket itt- hon, hazatérve is. Azok ugyanis, akiknek sikerült kisebb-nagyobb ösz- szeget összegyűjteniük odakint, haza- érkezve, nagyszerű kötelességtudással siettek köztartozásaikat és régi ma- gánadóságaikat kifizetni.

Főemelőt érzéssel veszünk tudomást többek között arról, hogy egy Szar- dokiáspökből Németországba kike- rült munkás-házaspár már kinti munkahelyéről levelet írt a főjegyzőnek, akit arról kértek, hogy

számítsa ki és közölje velük többéves adótartozásuk ösze- gét, mert hazaérkezésük után ki akarják fizetni tartozásukat.

Igy is történt. A derék embereknek, alig hogy megérkeztek, első utjuk a községházára vezetett, ahol a meg- takarított keresményükből kifizették adótartozásukat, hangszulozva azt, hogy kötelességüknek tesznek eleget, mert hiszen az állam, a kormány jó- vóltából jutottak a kedvező munka- alkalmához, az állam előlegezte befelé az utiköltségeiket, tehát illik, hogy ők is késedelem nélkül kifizessék az államnak azt, ami jár...

A derék munkástartevők eljárásá- ból, kötelességtudásából sok városi ember merithetne példát...

Egy másik apró tüszurás . . . . . Az új szeszitörvényben figyelembe kell venni a kistermelők érdekeit!

Tokajban jártam. Gondterhes, ron- gyos, földszagu emberek jöttek össze a Falu-Gazdaságszövetségben. Derék és hűséges katonái a hazának és a Szö- vetség eszméinek. Kint havazott, benn a szobában és a lelkekben szintén tombolt a vihar. Panaszok hangzottak el ilyenformán:

„Mindig csak a kisember issza meg a levét mindennek.”

A mezőgazdasági munkásokra terelődött a szó. Okosan fejtegették, hogy

a mai napszámber mellett a Tokaj-vidéki szőlőmunkások még annyit sem keresnek meg, amennyivel életüket fenntart- hatnák, nemhogy tölire is tud- nának tartalékolni.

Ez a vidék a borból és a borért él. Ez a főjevedelmük. A gazdái és a munkái egyaránt, mert a kettőnek helyzete ugy összefügg, mint a kapa meg a nyel. Kincseket érő termésük fekszik a hordókban, ők pedig egyre szegényednek. Most a szeszitörvény fordult a szó. Ezzel kapcsolatban rögtön felkaptak egyik vörös seba a tokaj- környéki szőlő- és gyümölcstermelő kisgazdáknak. A mai szeszifőzési il- leték mellett, amely literenként 1,20 pengőt tesz ki, nem tudják sem a

törkölyt, sem a gyümölcscséfret ki- főzni, mert a saját kifőzésben előál- lított pálinka, hozzászámítva a tüzfát, vesződséget és az illetéket, ma többé kerül, mintha a boltban vennék meg. Következésképpen mi történik? Az, hogy mindenki kiönti a törkölyét és hulladékgyümölcsöt a pincegádor elé a trágyába. Ezzel pedig veszít a ter- melő, de veszít a kincstár is, mert

évente több millió pengő értékű törköly és gyümölcscséf meg- így veszendőbe az országban, ami után a kincstár is illetéket nem kapja meg.

Ugy tudjuk, hogy az új szeszitör- vényben — ami éppen most van tár- gyalás alatt — kormányzatunk külö- nös tekintettel és figyelemmel lesz a majdnem másfélmilliót kitevő szőlő- termelő kisemberekre olyképpen, hogy

a szeszifőzési illetéket a felére szállítja le.

Igy jól jár a gazda is, mert törkölyét kifőzi, de jól jár a kincstár is, mely részesedését megkapja.

Mivel azonban az élet nehézsége szorítja a tokajkörülyéki gazdákat, a kartel ugyancsak kihasználja ezt a helyzetüket. Most egy métermáza törkölyért, amelyet vagy Badrogyke-

reszturra vagy Patakra kell bevinni a szeszifőzdébe — átlagban 4—8 kilo- méterre saját fuvarral — öt deci pá- linkát kap a termelő, aminek az ára — jól megszámitva — egy pengő. Ugyanakkor a szeszifőzde egy méter- máza törkölyből 7—10 liter pálinkát készit, ami literenként két pengőjével számitva, 14—20 pengőt tesz ki, tehát

a kis szőlőtermelő verejtékes munkájának gyümölcse 1 kartel vágja zsebre.

Amíg a termelő egy pengőt kap egy métermáza törkölyért a jelenlegi helyzet mellett, addig a szeszifőzdek 13—19 pengő nyereséget könyvelhet- nek el ugyanazon mennyiségűnél.

Kétségen felül áll, hogy az új szesz- itörvényt a nagytömegű kisgazdatársá- dalom érdekeit szem előtt tartva csak ugy alkothatja meg a kormány, hogy abból elsősorban a nemzet egyre job- ban gyengülő és fogyó tartályának: a földművesosztálynak legyen haszna.

Szekeres László

Az ó-esztendő nem is volt olyan rossz!

Holtakról jót, vagy semmit — mondja a régi közmondás. Ezért is, meg, hogy meg ne keserítsük a most megszületett újesztendőhöz fűzött reménykedés hangulatát, hallgatunk azokról az eseményekről, amelyek miatt nem sok fájdalomt érzünk az Ur 1937-ik esztendejének elhunytá felett. Inkább megpróbáljuk elhi- tetni magunkkal, hogy az 1938-ik év megszabadul majd két szomorú, vé- res és az egész világot veszélyeztető örökségtől: a spanyolországi polgár-

háborútól és a távlatkeleti háborus- kodástól.

Reméljük azt is, hogy a diplomaták tárgyalásai végre kedvező ere- ményre vezetnek s a Népszövetség is betölti nagysokára nemes hivatását és a világbeke bástyájává válik. . . . Ismételjük: ilyen gondolatokkal bu- csuzunk az ó-évtől és köszöntjük az újat, visszaemlékezve azokra az ese- ményekre, amelyek kedvezőeknek, jóknak mondhatók.

Magyarország világpolitikai je- lentősége kétségkívül fokozód- dott az elmúlt esztendő alatt.

Ennek bizonyosságát utalunk az olasz királyi-császári család, Miklas osz- ták szövetségi elnök, Neurath német külügyminiszter, Ciano olasz külüg- yminiszter, Schuschnigg kancellár budapesti látogatására. Tiszán ba- ráti jellege volt a hajdani angol ki- rály, a windsori herceg magyaror- szági látogatásának.

A magyar belpolitikában örvende- tesen erősülő útemben érvényesült a néhai Gömbös Gyula által kezdem- nyezett népi politika és az agrár- szempontok fokozott mértékben érve- nyesültek.

Ennek a népi agrárpolitikának legfontosabb eredményei voltak:

a borközlaktárepitkezések; a jobb termelői árak biztosítása a minimális árak meghatározásával; a gazdáknak a kivitelbe történő bekapcsolása új értékesítési és kiviteli szervek feláll- tása révén; a földbirtokpolitikai te- vékenység megerősülése a telepít- tési törvény végrehajtási utasítá- sának kiadásával; a házhelyhez jutta- tottak helyzetének megkönnyítése kamatmértékléssel; a gazdaadóságek végleges rendezésének megkezdése; a FAKSZ-kölcsöknek terheinek enyhí- tése; az egyszoba-konyhás házak adó- mentessége; az adóhátralékok kamat- kulcsának leszállítása; az öntözési törvény; a tüzharcos törvény; a mező- gazdasági munkásság betegségi és öregségi biztosításáról szóló törvény- javaslat elkészítése, hogy csak a leg- fontosabbakat említsük.

EZ A VÁD, tessék védekezni!

Szövetkezeti körökben sűrűn hallja az ember, hogy a magyar szövetkezeti mozgalom még tá- volról sem érte el a fejlettségnek azt a fokát, amelyet el kellett volna érnie, vagy ahová a külföldi testvérmozgalmak már régideje eljutottak. Ennek a sajnálatos ál- lapotnak természetesen számos oka van, de — amint mondják — legfőbb magyarázata abban rej- lik, hogy

a magyar nép összessége ma sem ismerte fel a szövetkezés- ben lévő hatalmát és le- győzhetetlenségét;

a falvak lakói összefogás helyett inkább választják a széthullást jelentő egyéni utakat; nem szíve- sen fogadják el mások irányítá- sát és vezetését; végül egy-egy balsikerű próbálkozás után nyom- ban pálcát törnek az egész szö- vetkezeti mozgalom fölött.

Ez a vád. Igaz-e ez a vád, vagy csak a falusi lehetőségekkel és viszonyokkal eléggé nem számló emberek helytelen általánosítása?

Ha igaz a vád: mi igaz benne, miért igaz és van-e mód rá, hogy a szövetkezeti mozgalom erőtelje- sebb fejlődésének útjából az aka- dályokat elhordjuk?

Ha pedig nem igaz a vád: miért nem igaz és mégis miért tűnik igaznak?

A rövid — egyetlen levelező- lapon eléfő — válaszokat tessék legkésőbb január hó 15-ig

hozzánk juttatni. A résztvevők között

értékes könyveket

sorsolunk ki. A válaszok beérke- zése után meghozzuk a felmentő, vagy marasztaló ítéletet.

IGAZI ÖRÖM

Külön hangu
HARMONIKA
kétahangos — 12 — P
háromhangos 18. — P

ISKOLA VELEDÜ
felhurozva,
kittűnő hanggy ... 11.50 P

**ZONGORÁK
HARMONIUMOK
FÜVŐ-
HANGSZEREK** stb.

Stenberg

királyi és udvari hang-
szergyár

Budapest, VII., Rákóczi-ut 60

ANGORASZÖVETSÉG

Folyó hó 28-án, délután 6 órakor tartotta Szövetségünk új rendi közgyűlést a *Falu-Gazdaszövetség* székházának nagyszobájában. A közgyűlésen a megbeszélés folytatásán személyes megjelölésben gátolt ügyvezető-elnök, gróf Semsey Andorné felkérésére és megbízásából Winkler Ödön ny. alezredes elnököt, ki megnyitván a közgyűlést, megállapította, hogy a közgyűlést a Szövetség hiva. fájós közlénye, a *VASÁRNAP* agrárhírei útján alapszabályszerűen meghirdetve, ennek dacára azonban a közgyűlés határozatképességéhez a szavazatra jogosult tagok alapszabályszerűen előírt legfeljebb egyharmad főnyi megjelenése nem történt meg, így január hó 20-án délután 5 órára újabb rendkívüli közgyűlést ívatok össze. Ezt követően a megjelentekkel beható eszmecsere folytattak a Szövetség vezetéséről részéről jelenlevők, tárgyalozták a tagokat a Szövetség külföldi, az angorszervezési ügyét átfogóan és a legmesszebbmenően szolgáló eljárásairól, intézkedéseiről, illetékes hivatalos körökkel tett előterjesztéseiről, valamint a folyamatosan levő eljárásokról.

Műtán már az új évre léptünk, ezúton is felkérjük tagjainkat, hogy az új évre esedékes tagdíjak befizetéséről saját érdekében mindenki minél előbb gondoskodjék (a befizetéseket kézzel az 50.519. számú postafutárképzőztárán csekkelszámlára csekken Szövetségünk címére küldeni), nehogy a késedelem befizetése folytán hátrányok érjék tagjainkat.

MEGHÍVÓ
a Magyar Angoraszervezési Nyeltesztzők Országos Szövetségének, Budapest, a Falu-Gazdaszövetség székházának nagyszobájában (V. Békány u. 24.), 1938. évi január hó 20-án, csütörtökön délután 5 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:
1. Elnöki beszámoló.
2. Jegyzőkönyv-ellenőrzés és jegyzőkönyv-alkotás.
3. Pénztáros választása.
4. Ellenőr választása.
5. Jelentés a Szövetség működéséről.
6. A zárszámadásokról vonatkozó számvizsgáló bizottsági jelentés jóváhagyása.
7. A költségvetés jóváhagyása.
8. A szövetségi tagok nyolc nappal a közgyűlés előtt beajánlott indítványainak tárgyalása.
9. Elnöki zárszó.
Budapest, 1937. december hó 28-án.
Gróf Semsey Andorné s. k.,
ügyv. elnök.

A paprikaértékesítés szabályozása

A kormány rendeletet adott ki a fűszerpaprika-értékesítés szabályozásáról. A rendelet értelmében a földmivélségi miniszter felhatalmazást kap, hogy a belföldi forgalomban megállapítsa azt az árat, amelyen a szövetségi központ a helyi szövetkezetektől átvett készleteket paprikanyakkereskedőktől és nyakkereskedőik áron vásárolni jogosultakkal álló oly egyesülés részére átadja, amelye tömörült paprikanyakkereskedők és nyakkereskedők áron vásárolni jogosultak a szövetségi központ irányában kötelezettséget vállalnak gazdasági évenként legalább 170 (10.000 kg-os) kocsiarokomány kölönböző minőségű paprikaröleménynek átvételére s belföldön való értékesítésére. A paprikanyakkereskedők előbb említett egyesülésének létrejötte után a szövetségi központ a vándor-paprikárosoknak fűszerpaprikát közvetlenül el nem adhat. A vándor-paprikárosok a részükre kiszolgáltatható, egyenként és évenként 700 kg-ot meg nem haladó fűszerpaprikát a paprikanyakkereskedők egyesülésébe tartozó paprikanyakkereskedőktől szerezhetik be.

Télires legjobb kőtöttáru angorafalonból!
Jóminőségű, 50%-os fehér, — bármely színre festhető — géppel készült angorafalon kapható dekánként 50 fillér árban, az összeg előzetes beklidésével, 10 dekárs legkisebb mennyiségben.
Kleisner Edith, Budapest, II.,
Attila-u. 37.

A szövetkezetek új esztendeje

Az idén lesz ötvenkettedik évfordulója annak, hogy Károlyi Sándor gróf megalapította az első magyar szövetkezetet, a *Pestvármegyei Hítelesszövetkezetet*. Az elmúlt évtizedek súlyos megpróbáltatásait, hanem a szövetkezeti gondolatnak ötven esztendővel ezelőtti lerakott alapjaira a magyar agrárszövetkezetek hatalmas erődtiményét építették fel. A magyar kisembereknek, a falvak népének erőssége ez a szilárd épület, amely önbizalmat, védelmet, segítséget nyújt nekik a modern gazdasági rendszer jobbjágytartóival szemben. A föld kisemberei felsmerték és egyre jobban megismerik a szövetkezetes előnyeit, úgy, hogy a szövetkezeti hálózat immár az egész országra kiterjed.

Örömmel kell megállapítanunk azt is, hogy a Magyarországtól elcsatolt területeken, különösen *Csehszlovákiában* a magyar alapítású és ma is a magyar tagok százezreit magukba foglaló szövetkezetek szinte hihetetlen mértékben megerősödtek és a politikailag kisebb-ségi sorsra kárthatotat magyarság gazdasági kiszolgáltatottságával szemben nyujtanak védelmet testvéreinknek.

Amikor — az Ujlesztendő alkalmából — a magyar szövetkezeti mozgalomnak határokon innen és túl tapasztalt megerősödéséről beszámolunk, ezt abban a reményben, sőt meggyőződéssel tesszük, hogy ez a lendületes fellendülés és fejlődés egyre erőteljesebb ütemben fog folytatódni az érdekelt kisemberek boldogulása érdekében a most következő évben is. Adja a Gondviselés, hogy így legyen!

A gyapjuértékesítés kötött rendszere a múlt évben is bevált

Az 1937. évi tavaszi állatszámolás alkalmával a csónkaország területén közel 1.5 millió juhott irtak össze, ami az 1936. évi mélyponthoz szemben csaknem félmillió darab emelkedést jelent.

A juhállomány növekedése elsősorban a gyapjuértékesítés megjavulásával függ össze.

Alig volt a magyar állattenyésztésnek még egy cikke, amelynek az ára a válság alatt olyan mélyre hanyatolt volna, mint a gyapjué. Az értékesítés megszervezése éppen ezért arra irányult, hogy a magyar gazda olyan árat kapjon, amely arányban áll a termelési költségekkel s egyuttal gondoskodni kellett arról is, hogy a világi piaci árak emelkedésével együtt a hazai termelő is többet kapjon a gyapjuért. Ez volt az 1937. évi gyapjuértékesítés alapelve is.

A gyapjuértékesítési rendelet gondoskodott arról, hogy az ipar, illetve a *Futura* a gyapjut a világi piaci áraknak megfelelő áralapon 53 százalékos devizaféltárral és az importparitás szerint megállapított feltételek mellett tartozik átvenni. A rendelet továbbá úgy intézkedik, hogy a világi piacon esetleg bekövetkező árcsökkenés ellenére se súlygyedjen a belföldi alapár 1.30 pengő alá. Az előző évben ez az alsó árküszőb 1.67 pengő volt.

Az exportálható mennyiséget ezzel az árszabályozással egyidőben 600.000 kg-ról 750.000 kg-ra emelték fel.

Az alsó árhatár ilyen megállapítására nagy szükség volt, mert a világi piaci árak annyira csökkentek, hogy a tavasszal jegyzett legmagasabb 2.23 pengős világi piaci áraknak megfelelő átvételi árakat fokozatosan csökkenteni kellett. A legalacsonyabb ár azonban nem súlygyed 1.88 pengő alá. Lényegesen újítást volt ezenkívül

az 1937. évi kötött rendszerben az, hogy a *Futura* a *Becslobizottság* minősítése alapján felajánlott gyapjut bármikor átvenni volt köteles. Ennek különösen nyáron volt a termelők szempontjából nagy értéke, mert akkoriban a világi piacon nagyon estek az árak és a vásárlási kedv mindentűn csökkent. A gyapjuértékesítés kötött rendszerének harmadik esztendeje tehát a gazdák szempontjából ismét nagyon jó eredményeket hozott s így érthető, hogy úgy az *OMGE*, mint az egyéb mezőgazdasági érdeklépviseletek a mai kötött rendszer további fenntartása mellett foglalnak állást.

ÉRTÉKESÍTÉS:

Vöröshagyma
Az angol piacon a magyar vöröshagyma értékesítése továbbra is rendkívül kedvezően alakul, mely lehetővé tette december 25-től kezdődően a vöröshagyma minimális termelői árának másszánként 17.30 pengőben való megállapítását.

Baromfi
Az Országos Ármegállapító Bizottság december 24-én tartott ülésén az egész országra kiterjedő érvényűen a következő minimális termelői bevásárlási árakat állapította meg: 115 csirke kg-ként 110 fillér, 115 tyúk 95, 115 hizott kacska 105, 115 hizott liba 110, 115 pulyka 100, 115 gyöngyös 120, tojás 150 fillér. Ezek az árak *Szabolcs, Szatmár, Zemplén és Hajdú vármegyei területekre* nézve is érvényesek. A minimális ár azt jelenti, hogy ennél alacsonyabb áron sem exportőr, sem bevásárlója a termelőtől nem vásárolhat. Amennyiben az exportőr, vagy bevásárlója ezt az árat nem fizeti meg, úgy a termelő tegeyen jelentést írdban a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalnak (Budapest, V., Rudolf-rakpart 6.). Egyben közöljék, hogy a *Hangya* Szövetkezet összes vidéki fiókjai a fent közzétett árakat mindenkori és minden mennyiségre megfizetik.

Március 23—28-ika közt rendezik a tenyész-állatvásárt

Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* kiállításrendező bizottsága elhatározta, hogy az 1938. évi kiállítását nagyobb arányokban rendezi meg március 23—28 napjain. Az előkészületek ennek figyelembevételével folynak, a kiállítási iroda az ósz kezdete óta teljes felkészültséggel dolgozik és a kiállítás időpontjára való tekintettel szétküldték már a jelentkeztet felhívásokat. A *Tenyészállatok csoportjában* a bejelentések határideje 1938 január 6., a *többi csoportokban* 1938 február 1.

A kiállítási iroda készséggel ad felvilágosítást bármilyen irányú érdeklődésre (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.).

A Hangya üzletet nyitott Párisban

December 23-án nyitották meg ünnepelesen — *Khuen-Héderváry* Sándor gróf párisi magyar követ és felesége jelenlétében — a *Hangya párisi fióküzletét*. A meghívott előkelő vendégek *Wünscher Frigyes* dr., a Hangya vezérigazgatója és felesége fogadta. A *Hangya* párisi fióküzlete nem propagandavállalkozás. Megalapításánál az a kereskedelmi és szociális cél lebegett a Hangya vezetősége előtt, hogy a *Hangya Szövetkezetekbe* tömörült 630.000 magyar földmivelő termékeit árusítsák.

Vetőburgonya-igénylés

A földmivélségi minisztérium növénytermelési hivatala a tavasszal ismét ki fog osztani a gazdák között néhány száz vagon különféle fajtaú vetőburgonyát. A vetőburgonyát vagy előre történő készpénzfizetés ellenében, vagy a beszerzési ár ¾ részének 1938 október 31-ig történő kamatmentes hitelezésével adják ki. A vasúti fuvarkölséget a hivatal támogatásképpen visszatéríti. Mindazon igénylőknek, akik a vetőgumó árát készpénzzel előre fizetik ki, a vételárból mértékszánként, fajtak szerinti, 60—100 fillért az akció terhére a hivatal a fuvarkölséggel egyidőben az igénylő gazdának visszatéríti. *Igenylés csakis vagontételekben (50 métermázsától felfelé) történhetik.* Kistermelőknek vagontételre társulva, lehetőleg a községi előjáróság, vagy gazdakör útján, de minden esetben a községi előjáróság láttaozásával kell az igénylést megfelelő névsor csatolása mellett beadniok. Az igénylés határideje 1938 január 20. A vetőburgonya árát körülbelül január második felében állapítják meg.

Nincs még döntés a tejkérdésben

A Tejtermelő Országos Szövetségének választmányja legutóbb gyűlést tartott, amelyen a választmány újból leszögezte azt a termelői álláspontot, hogy a gazdák és tejszövetkezetek csak a megnevekedett termelési költségek megtérülését biztosító tejszáraz mellett hajlandók szerződést kötni. A választmány tudomásul vette, hogy a vállalatok ideiglenes átmeneti megállapodást nem hajlandók létesíteni, de a felszálított tejet szerződés nélkül is átveszik. A tejkérdésítés normális rendjének biztosítása érdekében a szövetség a tárgyalásokat újév után azonnal tovább fogja folytatni.

SZÖVETKEZETI IGAZSÁGOK

„Legyen minden szövetkezeti vezető a krisztusi felebaráti szereteten alapuló szövetkezeti eszme igazi apostola. Terjesszék az eszmet, ismerjék a szövetkezeti gondolat kimélyítésének és a hitelszövetkezeti tőkék megerősítésének nagy horderejét. Értessék meg, hogy ehhez az eszméhez társadalmi osztálykülönbség nélkül mindnyájunknak csatlakoznunk kell, mert csakis ebben összefogva, leszünk képesek úgy saját magunk, mint nemzetünk és hazánk jövőnd boldogulását biztosítani.“

(Magyar Szövetkezes.)

250 anyajuh
részere 1938 március 15-től jó legelőt bérelnek megfelelő akollal Baranya-, Somogy- vagy Tolna-megyében. Cim: Papp Antal földbirtokos Hetvehely.

KIS VASÁRNAP

KISCI MESE

Nagy egér meg a kis elefánt

Az öreg egér gondtalanul játszott a törekben és élvezettel majszolta a gabonaszemeket, amellyek csipője után a kalászkokban maradtak. Észre sem vette, hogy a törekkel együtt felnyalabolította a kézi székére dobta.

Csak akkor tört magához, amikor egy ormótlan nagy ketreben valami szörnyű terjedelmű állat csámcsogott felette. A töreket fogyasztotta.

De hogyan? Rettentő hosszúságu ormányával fogta nyálábra s úgy vitte a szálához.

Az egérnek minden fogja vacogott. Érezte, hogy ilyen veszedelemben nem volt még soha. Mi lesz belőle, ha az a rettentő ormány érte nyul?

— Bátorság! — biztatta magát — többet ésszel, mint erővel...

Lassan kislépett a törek szélére s vakmerően kérdezte:

— Ki vagy, te falánk óriás,

— Én? Én? A kis elefánt vagyok.

— Ugy? És tudod-e, ki vagyok én? —

— Sosem láttalak.

— Én vagyok a nagy egér. Ham, bekaplak!

A kis elefánt apró szeme tágra nyílt a rémületől és ijedten hátrált:

— Segítsél! Anya!

— Taposd el a szemtelent! — kiáltotta át a másik ketrekből az öreg elefánt.

— Nem az az óriás, aki magát annak tartja, hanem akit mások láttnak annak.

A kis elefánt meg is tanította volna mőresre az óriási egeret, ha őkelme közben el nem sípolt.

Még a fájt is kerülte azután a kis elefántnak. Tudta már, hogy vakmerő szemtelenséggel csak a tapasztalatlanokat tévesztheti meg. Azokat is csak egyszer.

MÉZES JÁNOS

Apró vers

Édesapámnak ujévre

Édesapám: látom
Gondbarázadás arcod,
Nehezen bírod,
Az éleli harcot.

De néz a fiadra,
S régi kedved megjő:
Én vagyok a bátor,
Szébb magyar jövendő.

Szükérből lesz a láng,
Játékból a munka,
Egy két esztendő még
S én állok a sorba.

Én vagyok az új tett,
Uj erő, ígéret,
Boldog új esztendő,
Győzhetetlen élet!

SZÁMADÓ ERNŐ

Fejtörő

B									
o									
e									
e									
d	j	t	ö	t	n	s	g	o	
d									
z									
l									

GYERMEKEK! Mit irtunk fel a fenti szélmaim vitorláira? Kiindulási pont a nagy B betű. Innen jobbra, esigavonásban kell haladni, míg elértek a középső négy t betűhöz. (Boldog új esztendő!)

ADÁS-VÉTEL

Darálómalom, uj, 32 collos kőjarral, 8—10 HP motorral, teljes felszereléssel nagyon olcsón eladó. Cim: ifj. Joannovics István; Csónarád, Justh Gyula-utca 66.

A FALUSI OTTHON

Disznóölés

I.

A disznóölés előkészítésére mindekelőt megfellelőszámu és nagyságu edényről kell gondoskodni és igen sok meleg vízzel. Egy nagy edény kell a vér felfogására, egy a belek kimosására, azonkívül külön edények szűkesekek a véres- és májashurka, kolbász és disznósajt összegyűréséhez.

A hurka- és kolbászfélék betöltésére szolgáló beleket, valamint a disznósajthoz való gyomrot gyorsan és meleg helyen tisztítsuk ki, meleg (de nem forró) víz segítségével, nehogy a belek kiszakadjanak. A beleket feldaraboljuk, kifordítjuk, sóval dörzsöljük, majd meleg vízzel leöblítjük, a rátapadt hús- és zsírrészeket pedig óvatosan kaparással távolítjuk el.

Májashurkához a májat forró vízben feltéve, egy óráig főzzük, akkor durrván felaprítjuk, hozzáadunk néhány darab ugyancsak megfőtt és megdarált kövér húst, fél kilogramm félig főtt rizst, reszelt, törött szegfűszeg, borsot és zsíros levét, sőt, mindezt jól összekeverjük és hurka-töltővel a kitisztított bélbe töltjük. A kész hurkát forró vízben negyed-órát főzzük és hideg helyen rak tároljuk el. Legfeljebb egy hétig tarthatjuk így el.

A véreshurkánál körülbelül feleannyi hajat és kövér hulladékot darálunk finomra, mint amennyi a vér, tésztes szerint szalonnát aprózzunk bele és beledünk néhány tejben áztatott, szitált ártort zselét vagy kenyeret, sőt, borsot, zsíros levét és ugyanugy járunk el, mint a májashurkánál.

A disznósajt a disznó fejéből készül. Leszedjük róla az orrát, fülét és minden husos darabot, adunk hozzá fél liter disznóvért, szalonnát, sőt, törött borsot, szegfűszeg és ha nagyon finomra akarjuk csinálni, fél kilogramm sült disznó- vagy borjúhúst. Alaposan összekeverve, beletöltjük a szépen kitisztított disznógyomorba, a nyílást tiszta szállal összevarrjuk és forró vízben félórát főzzük, majd valami nehéz tárggyal laposra nyomtatjuk. Ha hosszabb ideig el akarjuk

tartani, egy-két napra hideg fűstre tesszük.

A kolbászhoz egyenlő mennyiségű kövér- és soványhúst aprózzunk fel, zsíros lével összegyűrjük és fűszerezük. A frissen fogyasztott kolbászba a sós és borson kívül citromlevet vagy kevés fokhagymát szoktak tenni, a füstölésre szánt kolbászba édes paprikát és igen kevés foghagymát. A friss kolbászt forró vízben 15 percig főzzük, a füstöltet pedig pár órai szikkadás után két napra hideg fűstre akasztjuk.

Kányai Terézia

Magyar konyha

Zsennymegbőc-leves. Négy személyt kockára vágunk és tejben megáztatunk. Egy kanál vajot elkeverünk, beledünk három tojást, finomra vágott petrezselyemzöldjét, sőt, belekeverjük a zsennyt és annyi lisztet, amennyit kíván. Jól elkavarva beforrunk a levesbe.

Malacpapríkás. A malacot megtisztítjuk, felbonthatjuk, apró darabokra vágjuk és megmossuk. Lábasba kanál zsirt teszünk és abban hosszúra vágott vöröshagymát pirítunk sárgára; beledünk egy evőkanál paprikát és beletesszük a malacot, melynek vizét jól kinyomtuk, megselezünk és egy darabig letakarva pároljuk, majd fedő nélkül zsírjára pörköljük.

Káposztásrítés. A rétestésztát vékonyra kinyújtjuk, olvasztott zsírral meglocsoljuk és hagyjuk megszikkadni. Az alatt egy kemény fej káposztát felszelünk, megselezünk és megvágunk finomra. Apróra vágott vöröshagymát zsírban megpirítunk; ha már sárgul, a káposztát levétől kicsavarva, beletesszük a zsírba és pirosra pörköljük. Sót, borsot adunk hozzá, félretesszük, hogy kihűljön és akkor vékonyan elkenve a tésztát, sütőben ropogósra sütjük.

Arany szabályok

Kisgyermek kezébe ne adjunk ollót, kést, gyufát; olyan helyen se tartsunk, ahol hozzáférhet, mert magában és másban kárt tesz.

A száj a betegségek kapuja. Tartsuk tehát tisztán!

Fogaikat naponta tisztítsuk. Jó fog: jó egészség.

Gazdatudnivalók

Az istállótrágya kezelése

Az istállótrágya után nemcsak humuszadó anyagot és talajbaktérium-táplálót akarunk földjünkbe juttatni, hanem elsősorban növényi tápanyagokat, melyekből kultúránvényeink erőteljesebb fejlődését reméljük. Ne feleddük azonban, hogy istállótrágya és istállótrágya közt nagy értékbeli különbség van, azaz egyikben több, másikban jóval kevesebb növényi tápanyagot viszünk ki földünkre.

A tápanyagtartalom változik részben azért, mert a jobban abrakolt állat bélsára több növényi táplálékot visz bele, mint a rideg jószágé, de változik egyazon takarmányon tartott állatok utáni trágya tápanyag-tartalma is aszerint, hogy a trágyát a trágyatelepen jól vagy rosszul kezelték. A rosszul kezelt trágyából sok tápanyag elvesz; elcsurog a telepről a ganajlé formájában vagy ellilán gázalokban a levegőbe.

Hogy e veszteségek elő ne álljanak, mindenekeölt iparkodjunk megfelelő trágyatelepet szert tenni. Melyítsük ki 1/2—1 méterre a trágyatelep helyét s azután a kimélyített területet, ha agyag a talaj, egyszerűen dőngöljük le, ha pedig az udvar homokos, akkor valahonnan agyagos földet szerzünk, ezt dőngöljük a trágyatelep fenekére, hogy a ganajlét át nem eresztő réteg alkossa azt. Még jobban eljárjuk e célt, ha terméskövel, betonnal, vagy cementkeletbe ágyazott téglával béleljük a trágyatelep fenekét, de ha

ezekre nincs pénzünk, akkor a jól ledőngölt agyagfenék is megfelel. A trágyatelep feneké egyik sarok felé lejtős legyen, hova ássunk bele egy petroleumos hordót. Ebbe gyűljön össze a trágyából kicsurgó ganajlé.

A trágyakezelés főszabálya az, hogy belőle a levegőt tiprattással szűrjük ki, mert a lazán maradt trágyában az erjedés hevesen megindul, miáltal a nitrogén megkevesbedik és a humuszanyagok is megselekkennek. A trágya nitrogéntartalmu gyűlelei ugyanis az erjedés következtében bűzös ammóniaképződés, a nyersrost szénsavgázzá alakul és ellilán. Aki tehát a trágyatelepről kicsurgó ganajlét nem gyűjti s aki a trágya tiprattását elhanyagolja, az sok pénzlet lesz kénytelen kiadni nitrogéntartalmu műtrágyákra, hogy a hiányt pótolja vagy pedig belenyugodni abba, hogy az ő földje tápanyaghiány miatt kevesebbet terem, mint más, gondos gazdáké.

Felette fontos még, hogy az istállótrágyát, ha a szántóföldre kihordjuk, ne rakjuk kupacokba, hanem azonnal teregszük szét és szántjuk alá. Így a trágya a szelek és a nap hatásának nem lesz kitéve, hanem a még nedves trágya a talajba azonnal leszánva, megtartja tápanyagértékét.

A rovarvédő madarak etetése télen!

Ne feleddük, hogy a rovarvédő madárkák a kertész ingyennapszámásai. Sok millió hernyót, bábót, petét pusztítanak el a folyton élelem után ku-

tató, a kertje járó apró kis madárkánk. A kertbe szoktatva, áldást jelentenek ezek a nálunk kitélő kis énekesek. A hófúvásban, a fagyasztó szeleiben, a mindent belepő ragadós hóban azonban nem találunk élelmet. Ilyenkor csak szenvednek és közülük sok el is pusztulna, ha nem gondolkánánk rájuk. Ha hótól megtisztított helyen apró nagyvakat szórunk el a szinorra közt földőt, fagygut függesztünk fel az ablak elé, akkor megmenthetjük őket az éhezéstől. Ne adjunk azonban nekik kenyérmorzstát, mivel ez könnyen pusztulásukat okozhatja. Az etetéstől tartsuk távol a macskákat.

Baromfiak ápolása télen

Amennyiben a téli napok nagyon zordak, akkor ne keressük ki a baromfit az ólból, hanem csak olyan, szabad helyre (udvarra) engedjük ki, mely épületektől és kerítésektől védve van. Ólujukat tartsuk ilyenkor különösen tisztán: a trágyát naponta vigyük ki belőle és az ól aljazatát szőrzet be homokkál. Tegyük lehetővé a baromfiak számára, hogy az ólban vehessenek homokfürdőt. Az ól ablakait tartsuk tisztán, hogy tiszta időben besüthessen azon a nap. A tartósan ködös idő általában ártalmas a baromfiakra is ha ilyenkor még piszokos ablakok mögött kénytelenek ök szinylődni, akkor könnyen erőt vesznek rájuk a betegségek. Az így tartott baromfiak szervezeteleg legyengülnek igen későn kezdenek tojni és tojásaik nagy százáleában lesznek terméketlenek. A rossz ólázás még a csirkek fejlődésén is meglátszik.

A kukorica-vetőmag előkészítése

A gondos gazda — amint arra többször rámutattunk — már ősszel, töréskor kiválogatja a magnak való legjobban beérett, legjobban benőtts a fajta jellegét legjobban magukon viselő csöveket s a tavasszal csak újból válogatással javítja anyagát. Ha kénytelenek vagyunk a görőből, tehát a nagy tömegből válogatni a csöveket, akkor ugyanugy járjunk el s gondosan ügyeljünk arra, hogy csak jól benőtts, fajta jellegének színre és csönagságra az átlagnak megfelelő olyan csöveket válogassunk ki, melyeken a magorok egyenletesek, párhuzamosak s nem mutatkoznak a sorok között hézagok. Ujabbán arra is szoktunk ügyelni, hogy lehetőleg oly csöveket válogassunk, amelyek a sorok szeme nagyjában megegyezik az illető fajta átlagos sorszámmal. Így korai gömbölyűszemű kukoricáink átlagos sorszáma 14; ezért magnak való csöveket a 12—16 soruakból válogassuk, de semmiesetre se tegyünk közéjük se 8—10 soru, se 18—20 soru csöveket, mert az ilyenekből származó csövek későnérekké lesznek. A lófoguaknál a 16—18 soros csövek lesznek legalkalmasabbak vetőmagnak, mert ezeknek a fajtaknak legmegfelelőbb magorszámlaga 16.

Lencsevetőmag-kiosztás

A földművelésügyi minisztérium Növénytermelési Hivatala az idén is kioszt néhány vagon lencsevetőmagot öt-tíz métermázsá tételében. Az igénybevétel vagy készpénzfizetés, vagy a beszerzési ár háromnegyed részének kamatmentes hitelezése ellenében történik. A zsák-keletésndíját és a vasuti fuvarköltséget támogatásaképpen a földművelésügyi minisztérium magára vállalja. Mindazoknak az igénylőknek, akik a lencsevetőmag árát készpénzzel fizetik ki, a vetőárból mászadunként öt pengő a minisztérium az akció terhére elvállal. Az akció bővebben ismertető leírás közvetlenül a hivatalnál szerezhető be (Budapest, V. Kosuth Lajos-tér 11.). Jelentkezési határidő január 31-ike.

SZÓLÓLTVÁNYOKAT

hegyi borokat és gyümölcsfákat ajánlok kitűnő minőségben, nagy választékban és felelősséggel szállítok. A személyes átadást szívesebben veszem, mert komoly vevők csak így győződhetnek meg pontosságomról és anyagi helyzetemről. Mindezekről információát adhat az előírásság, plébánia hivatal vagy a Gyöngyösi Bank Rt., Gyöngyös. Tavaszai szállítástok már most felveszek. Árjegyzék ingyenes kérésre. SZABÓ ISTVÁN, ABASÁR, Szent Imre-tér 368. sz.

Január hó

2 VASÁRNAP

Jézus sz. neve, Abel

3 HÉTFŐ

Genová, Benjámin

4 KEDD

Títusz ptk., Leóna

5 SZERDA

Teleszfor, Simon

6 CSÜTÖRT.

Vizkereszt

7 PÉNTEK

Lucián, Attila

8 SZOMBAT

Szörény

Egyházfők karácsonyi szavai

Karácsony ünnepe világszerte nyilvánítani szoktak a politikai élet vezetői. De felhasználják a szeretet ünnepeinek meleg hangulatát az egyházfők is, hogy egy-egy nyilatkozattal az isteni gondolat felé irányítsák hiveik lelkületét. A pápa az üdvözlésére megjelent bíborosoknak ezt mondta:

— Az egyház azt akarja, hogy a *prigári és társadalmi életben tisztelgetben tartásuk az isteni kötelezettségeket és jogokat, amelyek egyuttal a lélek jogai is.*

Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás pogányoknak nevezte azokat a *tatolikusokat, akik folytonosan rágalmaznak és szembeállítják Krisztus egyházát a hazával.*

Ravasz László református püspök ezt mondta: *„A szeretet Isten követe a világban.”*

Raffay Sándor evangélikus püspök szerint: *„A karácsonyi evangélium arra tanít, hogy életünk is örömszerző élet legyen.”*

Ezek a fenékelt gondolatok minden keresztény ember közkinccsei.

A főváros ajándéka az inségeseknek. A főváros karácsony ünnepe szétosztott ötezer darab, egyenként hét és félkilogrammos élelmiszercsoomagot; 40.000 kg burgonyát; a hadirokkantak részére 300 darab élelmiszercsoomagot; a szegény gyermekek 20.000 csomag cukorkát kaptak; az inséges családok között 18.000 félémszáz tüzelőcsomagot osztottak ki; 15.000 pengő értékű ruhanevet kaptak a felnőttek; az ünnepek alatt az inségkórházakon lóhushelyett sertéshúst adagoltak s végül a főváros összesen 200.000 pengő készpénzt osztott szét az arra rászorulóknak részére.

Megjelent a Köztelek-Zsebnaptár. A Köztelek-Zsebnaptár ez évben tizennyolcvanedszer jelenik meg. A naptár célkitűzése: a legkiválóbb szakemberek közreműködésével könnyen áttekinthető formában a gyakorlati gazdák rendelkezésére bocsátani a mindennapi gazdasági élet által igényelt anyagot, számadatokat és utalgatásokat, a számadatok adatainak első feljegyzésére szolgáló rovatot úrlapokkal együtt. A naptárnak két kötetben kiadott mostani évfolyama *Konkoly-Thege Sándor OMGE főtitkár és Buday György m. kir. zadasági tanár szerkesztésében a régi bevált nyomokon halad, de ez évben ismét értékes részekkel bővült. Ez évben tehát ismét gtarapodott a naptár tartalma és belső értéke. Ára azonban változatlanul 4 pengő maradt (bérmentes küldéssel 4.30 Ft).*

Pestvármegye törvényhatósági bizottságába örökös taggá választottak egy községi bírót. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatósági bizottsága *Takács Ferenc* pámonostori községi bírót a törvényhatósági bizottság örökös taggá választotta meg.

A Szent István-vers-pályázat. Jelentjük olvasóinknak, hogy a múlt évi november hó 7-én kihirdetett *Szent István-vers-pályázatunkra* 24 olvasónk 32 verssel pályázott. A versek megbírálása most folyik; az eredményt lapunk folyó hó 16-án megjelenő, 3-ik számában tesszük közzé.

Erzsébet királyné születésének százéves fordulójára. December 24-én volt a magyar nemzet igaz és hí megbecsültségének. Erzsébet királynénak, századik születési évfordulója. Ezt a napot a nemzet a nagy királyné emlékének szentelte s kegyelettal adózott elmúlhatatlan emlékének. A királyi hercegekkel az élőkön a kormány tagjai, egyházi, világi és katonai előkelőségek hatalmas tábora gyülekezett az Eskü-téren. Erzsébet királyné szobra előtt. *Magyarország kormányzója* félegy órakeret alatt az ünnepség színhelyére. Üdvözölte *Augusta királyi hercegasszonyt* s a királyi hercegeket, majd hatalmas babékoszort helyeztet el a szobor talapzatán, nemzetiszínű szalagján ezzel a felirattal: *„A nemzet elmúlhatatlan kegyeletének jeléül Magyarország kormányzója”*. Utána néhány pillanatra néma tisztelettel állott a nagy királyné szobra előtt, amelyet a királyi hercegek, a felsőház, a képviselőház, a kormány, a honvédség, a főváros is megkoszorúztak.

A Szövetkezeti Boltszövetkezet vezetői igazgatóvá nevezték ki. A Budapesti Szövetkezeti Boltszövetkezet igazgatósága legutóbbi ülésén *Ohány Vilmosnak*, az áruház vezetőjének az igazgatói címet adományozta elismerésül azoknak az érdemeknek, amelyeket az egy év óta fennálló áruház fejlesztése és népszerűsítése körül szerzett.

Az állattenyésztő gazdák irjék a Rákoshgyi Bakteriumölőről. *Balog József, Kiskirálygás*. A bakteriumölőt régebb óta használom, kérek 10 litert, hogy a szomszédomnak is jusson. — *Fárv János, Vanyarvashegy*: Kérek 15 liter Rákoshgyi bakteriumölőt. En már 1930 óta használom, azóta nálam semmi vesztés nem esett, nagyon bevált szer. — *Szűcs Ilcs, Nagyköri*: Kérek 3 liter bakteriumölőt; a tavalyi elfogyott és jól bevált. Bárkinek színtelen ajánlom. — *Hejvadás Pál, Gádoros*: Már több éve használjuk a dicsőretremetőt Rákoshgyi bakteriumölőt és most is kérek 10 litert postafordultával utánvétellel. A bakteriumölőről ismertető füzetet e lapra való hivatkózással ingyen küldj: *iff. Autizky Ottó, Budapest, Dohány-u. 84. földsz. 2/a.*

Tégla esett a fejére: meghalt. *Pusztaszentandráson Dolik Ferenc* kőművesnek, aki egy építkezésnél dolgozott, téglá esett a fejére, koponyáját betörte és a szerencsétlen ember *néhány óra múlva belehalt sérüléseibe.*

Életével fizetett a jószágáért. *Cunningham Gertrud* 40 éves *brightoni* (Anglia), zenetanárnő ruhája egy villamoskijáratól meggyulladt. A lángok csakhamar elborították a szerencsétlen nőt, aki nem akart segítségért kiáltani, nehogy megjellessze a szomszéd szobában alvó 82 éves beteg anyját. Mire a szabadba ért, halálos égési sebeket szenvedett.

A kormány a mezőgazdaságot tekinti az ország fundamentumának!

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara most tartotta *Lossosny István* elnöklésével közgyűlését Debrecenben. Az elnök bevezető beszédében nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság fellendülése és fejlődése éppen a Tiszántúlon távolról sem olyan kedvező, mint ahogy azt egyesek beállítani igyekeztek. Nincsen csökkenés a közterhekben és hiányzik a termelési hitelek intézményes megoldása. A Tiszántúli különleges hátrányairól, majd a jövő munkafeladatairól beszélt a kamara elnöke, különösen kiemelve az *Alföld gazdasági életére legnagyobb kihatással bíró öntözési munkálatok megindításának* jelentőségét. *Holzwarth Ferenc* miniszteri osztályfőnök a földművelésügyi kormányzat képviselőjében szólalt fel. Felsorolta a kormányban a mezőgazdaság támogatása érdekében az utóbbi időkben tett intézkedéseit, amelyekből mindenki előtt nyilvánvaló lehet, hogy a kormány a mezőgazdaságot és az agrárkiosságot tekinti az ország fundamentumának s annak megerősítését a legjobb szándékkal és különös gondnal munkálja. *Vitéz Czeglédy Béla* igazgató terjesztette elő a kamara jelentést, amelyet a közgyűlés egyhanguan elfogadott.

Gyermekkaldás Olaszországban. *Rómái* jelentés szerint a sokgyermekes szülők fasisztaszövetségének országos tanácsa most választotta meg vidéki helyi szervezeteinek vezetőit. Ezek a vezetők természetesen szintén a sokgyermekes szülők soraiól kerültek ki. 658 tartományi vezetőt választottak meg. *Ezeknek összesen 6476 élő gyermekük van, ugyhogy minden egyes helyi vezetőre átlagban tíz gyermek esik.*

Villamosok közé szorult Budapesten egy autótaxi. Különös és könnyen végezhető válható közlekedési baleset történt december 28-án Budán, a Döbrentel-téren. *Egy autótaxi két, egymással szembehaladó villamos közé került. A villamosok pozdórlójá zúrták a taxit, melynek utasai, — egy százados és felesége, valamint a sofőr — a szállákokká zúzott kocsi tetéjén másztak ki. A csodálatos módon megmenekült utasok első útja a szomszédos templomba vezetett. A rendőrség természetesen vizsgálatot indított annak megállapítására, kit terhel a felelősség a baleset miatt, amely könnyen válhatott volna tömegszerencsétlenségé.*

Agynlőtte édesanyját egy ittas leány. Megdöbbentő gyilkosság történt karácsony estején *Campbell, a nemrég elhunyt ismert amerikai gyáros özvegyének youngtowni birtokán. Champbellné leánya kissé többet ivott a kelleténél és karácsonyifagyújtás után mámoros fejlel autókirándulásra akart menni. Az özvegyasszony azonban nem adta oda az autókulcsot, mire a leány rátámadt és veszekedni kezdett vele. A vita herében az ittas leány revolvert rántott és a karácsonyja alatt agynlőtte édesanyját.*

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály hangszertelepe. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet!

Gyilkosság az éjjeli zene után. *Gera Imre* 25 éves makói géplakatos társával együtt éjjeli zenét adott *Hévízi András* háza előtt a gazda két leányának. Az első nótá elhangzása után fellobbant a szobában a fény, de a második és harmadik után sötét maradt az ablak. Társai emiatt beszantsantani kezdtek a géplakostól. Sőt közülük az egyik bevverte az ablakot. A csörömpölésre kiment az utcára az 52 éves Hévízi, valamint a felriadt szomszédok is. Hosszas veszekedés után *Gera nekinyitott Hévízi Andrásnak és összeszúrta*. Az egyik szúrás a nyakán az ütőeret érte és azonnali halált okozta. A legényeket le tartóztatták.

Tűzhalt fenyegette az állatkerti sasokat és keselyűket. December 27-én délelőtti veszedelmes helyzetbe kerültek a budapesti Állatkerti ritka és értékes madarak, *tizenkét sas, keselyű és ghyr*. A meleg égbajhöz szokott, nagyterű madarakat a téli időre ugyanis egy fápiletbe helyezték el, amelyet rendszeresen fűtöttek is. Az épület valahogyan kigyult és lángbaorult. A fűtők termézetesen azonnal kivonultak, az állatkerti apók pedig nekilátottak a rómült madarak megmentésének. Sikerkült is tizenegy madarat kimenteniük, a tizenkettőt, — a bóbítás díszasz, amelyből ez az egy példány el csak európai állatkertben — az égő tetőn áttörve kirepült. Szerencsére az izgalmak annyira leegyezítettek, hogy nem szállítottak messzire és néhány perc múlva már új ketrecben és a régi társaságban ültek a különleges madarak...

Nyolcnapig fogház egy leharapott fülért. Pár héttel ezelőtt véres veszekedés játszódott a *Pestszentlőrincben. Stiller István* 29 éves fuvaros vasvillával főfegyverkezve az utcán megtámadta régi haragosát, *Posner István* gépkocsivezőt. A két férfi között valóságos életháláharc fejlődött ki, míg végül *Posnernek* a vasvillát kiesvarni támadója kezéből. *Stiller* azonban a veszekedést ekkor sem hagyta abba, hanem fogal és körömmel esett neki *Posnernek és veszekedés közben a halált leharapta*. A harapos fuvarost most vonták felősségre a járásbírószágon, amely *Stiller István* súlyos testisérte miatt *nyolcnapig fogháza* rá itélte.

Lelkem hullámai

Versék, dalok.

Írta: *Murgács Kálmán*.

Murgács Kálmán nem kell lapunk olvasóinak bemutatnunk. Dalait minden nótakedvelő magyar ember ismeri. Alig van csonkaországunknak vidéke, ahol személyesen is nem gyönyörködtek volna hegedűjátékával kísért, szívbeemarkoló énekekben. Nincs ma dalköltőnk, aki idősebb és szivünk szerint valóbb volna.

Most, ebben a kötetében, mint költő mutatkozik be. Könyvének azt a címet adta: *Lelkem hullámai*. Ezek a hullámok valóban azok is. Mint a háborgó Balaton gyűrűdései: ezerefélek, mindig szépek, elragadó és gyönyörködtezők. A mai magyar élet hánykódó rétegződései. Minden gondolat és érzés benne van, amit a magyar bánat s a magyar öröm mai megnyilvánulása nótában, dalban, énekekben kifejezhet. *Ez a könyv önkéntelenül is a magyar nótaszervező tankönyve*. Régen meg kellett volna írni. És le kell dalolni az egészét, úgy, ahogy van. Hangraszdni a magyar vidék ritmusai és dallamai szerint. Közkincsek. A szerző is annak szánta őket.

A könyv beszerezhető bármely könyvkereskedésben. Ára 3 pengő.

KŐBE KELLENE VÉSNII...

„Nem a tőkében van a bűn, hanem azokban a tulajdonosokban, akik a tőkét elvonják a felebarátai szeretet gyakorlásától, vagy akik a mai gazdasági életben a tőkét iparkodnak kivonni a közterhek viseléséből.”

(Részlet *Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegprímás egyik beszédéből*.)

Rövid történet

Pali engedelmeskedik

A mi költőink

Irtja: Csűrös Zoltán

Gyakorta elemlékedem üres óráimban a harctéri emlékeken. Nem gránátüzre, gépfegyverkattogásra, sebesültek szavára, fáradalmakra és megpróbáltatásokra gondolok, hanem apró történetekre, mikkel tele volt szöve az akkori életünk, mint ahogy zord sziklákat a természet apró virágokkal, növényvel takar. Ezek az élmények legtöbbnyire vídámak voltak, de mindig tanulságosak. Legbecesebb emléimek azok, mik a fajom lelkébe, a magyar ember lelkébe világítottak be, mint röntgensugár a szív és tüdő belsejébe.

Emlékezem ezuttal is egy délutánra. Valahol az olasz harctéren a front mögött tanyáztunk egy apró olasz falucskaiban. Egy emeletes ház állott a főtéren, azt kineveztük tisztiz kaszinónak és folyt benne nagyban a kártyapárti, meg gramofonszó mellett a falu szépeivel a táncolás. Olykor fölkerekedtünk s belovagoltunk Triestbe, hogy ott kimulassuk kissé magunkat. Olykor azonban valami életunalom-féle fogta el az embert, ilyenkor nem volt kedvünk kártyavetésre, zeneszó mellett való ugrálásra, csavargásra, hanem összegyűltünk egy-egy tisztársunk kvartélyában s elmélkedéssel, filozofálásal, vitakozással csaptuk agyon az időt.

Elvitatkoztunk mindenről, amiről az ember csak vitakozhatott. Egyszer, azon a délután épen én láttam vendégül vagy négy zászlóaljbeli tisztársamat. Ki a széken ült, ki a szobában levő két ágyon s a divánfélén heveredett s cigarettafüstöt érgetve, valamelyikünk ráterelte a beszéd sorát arra, ki a legjobb katonanyag a kezünk alatt levő különböző nyelvű és nemzetiségű emberek közül? Abban mindnyájan megegyeztünk, hogy a jó katonának elsősorban tudnia kell engedelmeskedni, mert nélküli fegyelmet tartani nem lehet. A legénységünk magyar, szász, román volt vegyest, mint afféle erdélyi ezred s az egyik tisztársam, egy román származású hadnagy, kereken kijelentette, hogy bár a román legény kétségtelenül lágyabb természetű, mint a magyar, viszont jobban érti az engedelmeséget. Ha ráparancsolnak, vasenergiával vakon teljesíti a felebbvalója rendeletét.

— Még az engedelmeséghez is jobban ért a magyar. — feleltem vissza nyuzogtan és fölényesen.
— Fogadást ajánlok! — ugrott fel a hadnagy tüzesen.

— Fogadhatunk, amibe tetszik — mondottam rá — azután mindjárt el is dönthetjük a fogadást.

Egy üveg konyakban kötöttük meg a fogadást.

— Kezdjük meg a próbát — szólta azután.

A hadnagy pillanatig elgondolkodott. Azután rendelkezett. Behozott egy fegyvert, melyet előzőleg megvizsgált, hogy nincs-e töltve, a golyókat kivette belőle. Behívatta a század egyik ordonánát, akit mindenbe beavatott s a szoba egyik sarkába állított. Azután elküldött a tisztiszolgájáért, akiről kijelentette, hogy a legmegbízhatóbb embere. A szolga rögtön megérkezett.

— Itt a fegyver, — szólta a gazdája — ráfogod az ordonánra s a parancsomra lelővöd. Egy, kettő — vezényelte. — A parancsra tűzjél!

A román legény elsápadt, vállhoz kapta a fegyvert, célzott, a ravasz csattant. Hogy a fegyver nem dönt, meglepetten nézett reánk.

— Elmehetsz. — szólta a gazdája dádálmasan. Hogy egyedül maradtunk, felém fordult:

— Tedd utánam.

— Pali! — kiáltottam az előszobába. Az ajtón kopogás s feltűnt az ajtóban a tisztiszolgám.

Rámutatott a fegyverre s kiadtam neki is ugyanazt a parancsot.

— Egy-kettő! — vezényeltem.

Pali is elsápadt, azután nagy szemmel meresztve, fölemelte vállhoz a fegyvert. Célzott kissé, majd lassan leeresztette a manlichert.

— Nos, mi az? — förmedtem rá — nem hallottad?

— De igen, — felelte csöndesen — csak azt szeretném tudni, hadnagy ur, miért kell lelőni az ordonánát? Nagyon derék fiu volt ez mindig.

— Helyes, — viszonzottam — elmehetsz, fiam.

A hadnagyársam felé fordultam és így szóltam akkor:

— Elárulhatom, ez az igazi engedelmeskedni tudás. Engedelmeskedni abban, amiben van értelem és észszerűség, nem minden bolondságban. Jegyzed meg, a magyar ember így engedelmeskedik, akkor aztán igazán!

Egy kis mosoly

Nagy Frigyes, a németek nagy császára, minden reggel hosszabb sétát tett a kertjében. A kertésze, hogy kedveskedjen neki, odaadott a fiának két szép körtét azzal, hogy adja át a császárnak.

A császár nagyon megörült az ajándéknak, az egyikbe rögtön bele is harapott, a másikat pedig visszaadta a zserkeinek és így szólott:

— Nesze, ezt a németek császára adja neked.

A fiu erre elővette a zsebkészét és hámozni kezdte a körtét.

— Ejnye, fiam, — szólta Nagy Frigyes — ha a császár tudja hámozatlanul enni, te miért hámozod?

— Azért, — mondta a fiu — mert az egyik beleesett egy rakás piszokba, én hát az enyémet mindenestre meghámozom.

Két jóbarát találkozik az utcán.

— Szervusz, öregem, — mi újság?

— A fiam végre foglalkozást kapott. — mondja az egyik — a MÁV-nál dolgozik.

— Ne beszélj! Mi a munkaköre?

— Hát tudod, kérélek, ha egy vonat megérkezik, jön egy szerelő azzal a vasikalapáccsal, megkocogtatja a kerekeket és hallgatja, hogy nincsenek-e a kerekek megrepvedve. Az én fiam ennek a szerelőnek segít hallgatni.

— Micsoda? Háromszáz pengőért eszindtatál egy öltönyt magadnak? Hiszen ez egy valószínű bűn.

— Igazad van, nem követek el bünt, tehát nem fogom kifizetni.

Szöke kislány ...

Szöke kislány kérdez meg Kicsi szívedet, Ki az, akít e világon Legjobban szeret?

Ha nem engem: Istenem, Nem haragszom én, Csak a sorsom lesz örökös Árva és szegény.

De, ha engem: akkor elfúj A régvárt idő, Kisfalunkban nem volt még ily Boldog esküvő.

HÓBOR FERENC (Csermelháza)

A gyermek

Arcon derű és piros mosoly, Rajta bánat, gond még nem honol, Hajt szivében a tavasz lombja, Ni majd virágait kibontja ...

Lelke hajnali mező, éden, Kristály-tó csillog szemében, Járása, mint szélben a rózsza, Estétől két drága kar óvja.

Ajka édes, kis ezüstsöngő, Egyre zenél, amíg el nem jó Halk, rebbenő szivárványszárnyon A mesemondó, tiindérolom.

KUTTOR BARNA (Budapest)

Valamit hordok magamban...

Olyan a lelkem, mint a méhkas, Melybe betört egy gonosz átok, Megbolgyatott sok szikra-verset És összetört sok tarka álmat.

Nem terem dal a puszta lanton, Ezer szétlépett húrja vérzik S a vérben uszó roncsok felett Gyí tünös, gyenge kéz fehérlik.

Jaj, valamit hordok magamban, Ugy jött, miként egy gonosz átok, Megbolgyatott sok szikra-verset És összetört sok tarka álmat.

BONNYAY MIHÁLY (Szony)

Találja ki!

SZÁMREJTVÉNY

- 1, 3, 5 = a vallás alapja.
- 13, 6, 10, 17 = „muszáj.”
- 18, 16, 18, 21, 22, 23 = találok.
- 4, 19, 20, 14, 15 = valaki ellentétc.
- 8, 2, 7 = nincs ellentétc.
- 4, 11, 12 = tüksék állat.
- 9, 4, 5, 6 = napszak.

1—23 = Szent István gyönyörű mondása.

A levelezőlapra irt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell küldeni tíz napon belül. Elkésve érkező válaszokat nem veszünk figyelembe. Jutalom:

öt darab ötpengős!

Kiosztjuk öt olyan olvasónk között, aki helyes megfejtést küld; előfizető táborunk tagja és előfizetési díj-hátaléka nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését és eredményét a 4-ik számban tesszük közzé.

A mult évi 50-ik számban között óra-rejtvény helyes megfejtése:

Kossuth Lajos.

A nevet úgy kapjuk meg, hogy

A kéményseprő és a malac szerencséje

Az újév beköszöntésekor sok boldogságot és szerencsét szoktunk kívánni szeretteinknek és ismerőseinknek. Olyan szerencsét, mit a kéményseprő jelent s olyan boldogságot, mit a kismalac szerenhet. Az utóbbiban van is valami, mert a kismalac, ha úgy mástfél, vagy kétmázsa körüli kis jószág, valóban jelent annyit még a legelhagyatottabb családiban is, hogy az üjlesztendő tekintélyes részében más lesz az élet, mint az előzőben volt, ha a kis ártatlan hízőcska szelíd vitásitát az üres zsirosbődön szomorú kongása váltotta fel. Ebben az újév kismalacban van valami ósmagyaros és megnyugtató még azok számára is, akik városi ember létükre csak híret hallják a vidéki disznófélszeknek. Nagyon nyelnek hozzá és kedves egészségükre kívánják a boldog vidékieknek.

Más azonban a kéményseprő szerencséje. Hogy ez az ötlet nem magyar agyból pattant ki, az egészen bizonyos s hogy mitféle szerencsét hoz a kéményseprő, azt az égvilágon senki sem tudta még eddig megmondani, pedig sokan várják a magyarázatát. Nos, ez a magyarázat itt a fővárosban nagyon is egyszerű. Ha az ember korán reggel kéményseprővel találkozik, egészen bizonyos, hogy abban a napban szerencséje lesz, mert napközben legalább még három másikba fog beleütközni. De fulan ez a magyarázat sem lehet helytálló, mert oda rendszert csak egy szokott kivetődni, az is egy-kettőre odobb áll, hogy a malacnak versenyre ne csináljon se a szerencse, se a boldogság dolgában.

Ilyenformán mi sem bolygatjuk tovább a kéményseprő szerencséjének kérdését, hanem megmaradunk a kétmázsa malackánál. Azt a boldogságot kívánjuk olvasóinknak, amit az hozhat. Nem is ragaszkodunk ahhoz, hogy egy legyen belőle. Lehet több is. Kinek-kinek a vágya szerint ...

IGAZGYÖNGYÖK

Az igazán jó ember sohasem csalódhat, mert jötteteiért még — háládra sem számít.

A VADÁSZ ÉS A KÉMÉNYSEPRŐ ÚJÉV REGGELÉN

BESZENYEY ISTVÁN RAJZA

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Sz. J. Pótré. Sajnálatainkra, verselt nem közölhetjük. Több gondot kell fordítani a versírásra. — M. F. Szives megemlékezését hálásan köszönjük és az üzenetendőre hasonlókkal viszonyozunk. — R. K. Berekszőrmény. Kérését teljesítjük. — H. F. Csornelháza. Maj számunk közli egy versét. — D. S. Ország. Jókivánságait hálás szívvizsgáljuk. Küldjön néhány verset, hogy megnyugtató ítéletet formálhassunk. — K. B. Budapest. Mai számunk közli egy versét. — F. I. Kötelek. A „Ha meghalok” című megfelelő javítással elcsuszik. — D. L. Kál. A december 23-án megjelent 52-ik számban már üzentünk Önnek. — M. F. Csorna. 1931 január 13-ika óta. Házasságát hasonlókkal viszonyozzuk. Ha az elbeszélés jó, közléstesszük. — K. J. Sásd. Valamelyiket alkalmadtán közöljük. — Feléhről. Igaz önmagát fogadtuk a jelentésként oly hosszú idő múlva. Örülünk annak is, hogy jól vannak. Verseit és levelét átadjuk. Sz. E. urnak, majd ő utbaigazítja. Üdvözlöt. — Sz. S. Mezőtur. A cikik nagyon hosszú; tessék újra megírni, de ne legyen hosszabb egy oldalnál. — Id. K. I. Tormás. Az új előfizető részére a lapot megindítottuk, napfart is kiadottunk. Üdvözlöt. — Ágós Lajos és Lajosné Eszél. A 200—200 márká csak december 22-én érkezett meg Budapestre; január első napjában kézhez kapják. — Szabó László és Társai Doboz. A reklámadó szász márká a dörzsi hitelesítvekethez december 5-én ment el. Azóta bizonyára kézhez kapták. — Horváth Károly Peresznye. A pénzt december 18-án kézbesítették a megadott címre. — Sifter Márton Zsára. A második 250 márkát december 29-én továbbították. — Vörös Imre és Kovács Ferenc Vasszentmihály. Vörös részére 220, Kovács részére 325 már. át dec. 22-én utalták át Vasszentmihályra. — P. F. Erdőtűrt. Motorkegypárját elvből nem ajánlunk. A kérdését fajtá értesítésünk szerint jól bevált. Megbízható szakember ismerésétől, vagy kereskedőtől kérjen tájékoztatást. Szakkönyv több is van; igen jók mondják H. b. h. — Delmar. „Modern motorkegypár” című könyvét, melynek ára 4 pengő. Az összeg és 20 fillér portó ellenében kladóhivatalunk is megküldi. — V. S. Vártesaeca. A beküldött 10 pengőből 8 pengőt hirdetési díja kiegyenlítéseként, kétfő pengőt előfizetésre rendezésére könyveltünk; tehát 1937. szept. 30-án már lejárt előfizetése. — S. I. Nagy-börzsöny. Kérésére közöljük, hogy 1938 jan. 15 óta előfizetői lapunknak. Szak-kérdéseire legközelebb „Tanácsadó” rovatunkban válaszolunk. — S. M. Und; Sz. P. Kerkatőfalva és M. S. Lenti. Levelüket illetékes helyre továbbítottuk. — K. A. és neje, Apc. Szép köszönetleveleket adtunk a címzeteknek.

21.35, fejmegyel 21.20—21.35, többi ártantult 21.15—21.35, 80 kr-os 21.25—21.60, felsőt. 21.20—21.55, dunatiszakkól 21.25—21.45, fejmegyel 21.30—21.50, többi dunántúli 21.25—21.45, rozs pestvidéki 19—19.10, zab 16.80—16.50, közép 16.20—16.30, korpa finom 12.30—12.40, sörörpa kiváló 21—23, Ia 19.50—20.50, közép 18.50—19, takarmányörpa Ia 16.50—17, közép 15.40—15.75, tengeri tisztántúli áll. 12.35—12.50, egyéb áll. 12—12.15, 8-as búzatiszt 14.30—14.75 pengő kg-ként.

Határidősipecik. Rozs márc. 20.01—20.02, máj. 19.97—19.98, tengeri máj. 13.63—13.64 pengő.

Magpiac. (A Mauthner Ödön magter-melő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) A magpiacon a szokásos karácsonyi üzetlenség mutatkozott, csak lé-here és lucernának iránt volt némi érdeklődés, tartott árak mellett. A többi cikkben nem történt említésre méltó változás. — A Budapesti Áru- és Értéktőzsdé hivatalos jegyzését nyersárúért, 100 kg-ként az feladatlomlás: tökmag, nagyszemű 26—27, kismű 24.50—25, dohos 22.50—23.50, mák 103—106, borsó, Vik-tória 18.50—19, Express 18—19, őszl 17—18, lence nagyszemű 40—45, közép-szemű 36—40, kismű 30—34, dunai szókiványb 21.25—21.75, dunántúli 21.25—22, gömbölyi fűrjáb 20—21, hosszu 20—21, lucernamag nyers, arankás 185—215, löhermag nyers, arankás 105—120, bíborhermag 58—62, muharmag 15—16, tavazsi búkköny 16—16.50, szőszbűk-köny 38—44, csillagfűrti 12.75—13.25; ab Budapest: köles fehér 16—18, tóros 14—15, egyéb 13—13.50, repce 31.50—32.50, napraforgó fehér 20—21, tarka 20.75—21 pengő.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 28, le-főltötött tej 8, aludtét 96—100, tejszín 180—200, tejföl 100—120 fillér literen-ként. Centrifugált vaj 320—340, főzővaj 280—300, tehénúrtó, sovány 60—80, juh-úrtó 180—200, kevertúrtó 140—160, juh-sajt 160—200, trappista 200—240 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Előbaromfi: Tyuk 200—400, csirke, rántani való 100—160, sütni való 150—300 fillér darabonként. — Legett baromfi: Tyuk 140—180, csirke, rántani való 150—260, sütni való 150—260, rucá hizott 120—170, lud hizott 125—180, pulyka hizott 120—200, lha-máj nagy 500—1000, kicsi 800—500 fillér kg-ként. Teatofás 10 darabig 12—15, fő-zőtőfás 10—12, apró 9—12 fillér darabonként.

Zöldség. Sárgarépa 14—24, petrezse-lyen 16—26, kevert zöldség 16—24, zel-ler 14—24, kalarabé 16—24, karfiol 38—66, vöröshagyma makól 18—26, közpé-ség 12—20, fokhagyma 28—40, cékla 10—20, fejeskáposzta 18—34, savanyított káposzta 36—40, kelkáposzta 12—24, vör-roskáposzta 30—56, torma 50—100, bur-gonya, Gűlbaba 10—12, őszl róza 8—10, nyári róza 10—12, Ella 7—8, kírfil 14—20, tömör csipkegomba 120—280, szá-ritott 500—700, tök, főz 16—24, sütt-ötök 14—20, sóska 60—200, paraj tisztít-ott 16—50, feketeretek 16—24 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma (nemes) 68—160, körte (nemes) 70—180, aszaltszilva 140—180, szilvaiz 120—140, gyümölcsök 120—240, kőriszött szőlő 120—180, dió, kemény-hejú 60—90, dióbbel 220—320, mogyoró-vel 280—320, héjazott mandula 480—600 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nemes 480—520, fűlődes 380—440, róza 320—

Arany-ezüst beváltás a legmagasabb napi áron Szigeti Nándor és Fia ékesérsz Budapest, IV. Keoskemélt-utca 9

VASÁRNAP, I. 2. 9.30: Hírek 10: Református istentisztelet. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.30: Pontos idő, időjárás, vízállás. 12.30: Operaházi zenekar. 14: Hangfelmérések. 15: „Miképp emelheti terméskétség a kisgazda?” Fleischmann Rudolf dr. előadása. 15.45: Hegedű. 16.30: „Árva vára”. 17: Szalonzene. 18: Előadás. 18.30: Cigányzene. 19.35: „Skandináv líra”. 20.25: Jazz. 21.45: Hangversenyzenekar. 23: Cigányzene.

HÉTFŐ, I. 3. 12.05: Balalajka. 13.30: Katonazene. 16.15: Diákféltóra. 17: Hegedű zongorakísérettel. 17.30: Előadás. 18: Dalos-verseny. 18.50: „Édes anyanyelvünk”. 19.10: Tánccseleked. 20.10: „Julia”. Operett három felvonásban. Irta Földes Imre, Harmath Imre és Ábrahám Pál. 23.30: Cigányzene.

KEDD, I. 4. 12.05: „Látogatás a serdülő háziasszonyok iskolájában”. Közvetítés a háztartási tanfolyamról. 13: Hangfelmérések. 13.30: Énekegyüttes. 16.10: „Asszonyok tanácsadója”. 17: Uteljárás. 17.30: Szalonzene. 18.20: Munkásféltóra. 18.50: „Gül Baba”. Zenés színjáték. Irta Martos Ferenc és Huszka Jenő. 21.35: Győri-hármas. 22: Időjárás. 23: Cigányzene.

SZERDA, I. 5. 12.05: Zongora. 13.30: Szalonzene. 16.15: Diákféltóra. 17: Előadás. 17.30: Hangfelmérések. 18.10: Előadás Erzsébet királynéről. 18.40: Cigányzene. 19.50: Külligyi negyedóra. 20.20: Operaházi előadás. 21.40: Hírek, időjárás. 23.10: Jazz. CSÜTÖRTÖK, I. 6. 9.30: Hírek 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Görög kath. istentisztelet. 12.30: Pontos idő, időjárás, vízállás. 12.30: Operaházi zenekar. 14: Hangfelmérések. 15: Mese. 15.30: Szalonzene. 16.20: Versék. 16.40: Fuvola, zongorakísérettel. 17: „Teljesgazdasági tanfolyam I. rész”. Könyvkiadás m. kir. gazdasági főfelügyelő előadása. (A téhen és az istálló tisztán-tartása.) 17.30: Jazz. 18.20: Jégűnőpály. 19: Bodán Margit és Kubányi György énekel. 20: „Tilinkó”. Francia pártizor-játék. 21.15: Dohnányi Ernő V.11. Beetho-ven-estje. 22.30: Beeskárti-zenekar.

PÉNTEK, I. 7. 12.05: Postászenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféltóra. 17.10: Szalonzene. 18: Csevegés. 18.30: Hangfelmérések. 19.55: Operaházi előadás. „Walkür”. Zenedráma három felvonásban. Irta Wagner Richard. 22.30: Időjárás. Majd: Cigányzene. 23.05: Jazz.

SZOMBAT, I. 8. 12.05: Ének. 12.50: Zongora. 13.30: Hangfelmérések. 16.15: Közvetítés a Margit-szigeti fedett uszodából. 17: „Mit üzen a rádió”. 17.30: Cigányzene. 18.20: Előadás. 18.50: Jazz. 19.40: „B. Nagy Gergely”. Életrajz négy felvonásban. Irta Vitéz Miklós. 21.40: Hírek, időjárás. 22.10: Tánccseleked. 23.25: Cigányzene.

Minden régi előfizetőjétől egy új előfizetőt kér a VASÁRNAP

Abraktakaromány. Árak q-ként Budape-ster: árpakorpa 14.60, borsóhéj 15, borsókonkoly 13.25, buzakorpa 12.90—12.80, buzatakarmányisz 14.50—15.10, lókuszidőpogácsa 14.75, konkolydara 13.50, lenmagpogácsa 16.75, melisz 9.50—10, napraforgópogácsa 15.75, repceasztal 7.50—8.50, repcepogácsa 13, rozskorpa 12.75 pengő.

Tenyészmarhák és jármosok. Ia beföldi jármosok (tarka) és beállítani való tino 82—86, (fehér) 82—86, 1 1/2 éves 82—84, 1 1/2 éves tino 82—94, fiatal, friss feljstehán 96—100 fillér kg-ként, elősuliban.

Borjú. Ia 111—114, kivételes 116, Iia 101—110, Iiia 94—97 fillér kg-ként.

Juh. Külföldek megfelelő prima fiatal irát, darabonként 50 kg sulyban 50—56 fillér, prima fiatal hány, páronként leg-alább 80 kg sulyban 54—64 fillér kg-ként, etetés-feltatás után gazdaságban mézsalta, 3 kg sulyponzással.

Sertés. Szedetsertés Ia 106—109, Iia 103—105, Iiia 98—102, angol tökesertés 104—108, angol sildő Ia 110—120, Iia 104—108, malac 170, exportzász márká-ként, vághidőn átvéve, csomagolás nél-kül 162, felsértés szalonával Ia 143—146, Iia 140—143, felsértésűs Ia 148—156, Iia 140—148, sózott szalonna 3 drb-os 136, 4 drb-os 132, hátszalonna 28 kg-os 140, hár 154—156 fillér kg-ként.

Zsir és zsirszalonna. Szalonna, olvasz-tantí való 148—168, sózott 170—200, fűs-ölt 190—240, hár 168—180, tepertő 170—240, sertészsír helybéli 168—180 fillér kg-ként.

Gyapjú. A külföldi gyapjúpiacokról érkezett legutóbbi jelentések általános élenk érdeklődésről számolnak be. A mult heti árak körülbelül 3% kal javultak.

Vad és vadlús. Szarvascomb 240—260, gerinc 350—400, lapocka 100—140, többi része 30—50, őzgerinc 400—500, comb 240—260, többi része 30—100, vadcsiz, gerinc 180—200, comb 160—200, többi ré-sze 160—200 fillér kg-ként. Nyul, borbén 380—340, sildő 250—350, fácán 200—300 fillér darabonként.

Halpiac. Hareca, dió, nagyszág szerint 300—400, csuka 140—240, ponty 100—200, kárász 120—140, compó 120—140 fillér kg-ként.

360, mák kék 140—160, pergetett méz 130—160, kőmennyag 200—300, házi-szappon 96—120, közönséges 64—86 fillér kg-ként.

Borpiac. Az Alföldön a kínálat me-gerosodott, a kereslet az exportörök rész-ről csökkent. Az Alföldön az árak ha-nyatlasát ellensúlyozta a szeszitőkész fo-kozottabb vásárlása és így az állomás 1.3 fillért fizettek. A borpiac azonban általában üzletelen. Badaosonyban fő-ként kisebb kezek vásárolnak, jobb minő-ségeket literenként 90 fillérmel kezdődő árakat lehetett elérni. A termékek azon-ban nem sietnek az eladással. Hevesben, Jászberény környékén a vendéglétező vá-sárolnak. Itt 20—25 fillér között alakul-tak ki az árak. Az Orellő bor iránt élekt az érdeklődés, az ára 22—25 fillér között.

Idégen pénzének vételi és eladási ára dec. 28-án. Száz pengőnél többre kerül szar-dab: Angol font 1680—1700; dollár 335.95—339.95; kanadai dollár 332—337; holland forint 157.10—159.10 pengő. — Száz pengőnél kevesebbe kerül száz da-rab: Cseh korona 11—11.70; szerb dinár 7.25—7.80; francia frank 11.20—11.70; lengyel zloty 60—61.40; román leu 2.85—3; bolgár leva 3.60—4; orosz lira 16.90—17; osztrák schilling 80—80.70; svájci frank 77.75—78.65 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak jár-tnak.

VASÁR ÉS PIAC GABONATÖZSDE Készáruliac. Buzsa 77 kg-os tv. 20.55—21. felsőt. 20.55—20.95, dunatiszakkól 20.60—20.85, többi dunántúli 20.60—20.85, 78 kg-os tv. 20.85—21.30, felsőt. 20.85—21.25, dunatiszakkól 20.00—21.15, fejmegyel 20.95—21.15, többi dunántúli 20.90—21.15, 79 kg-os tv. 21.10—21.50, felsőt. 21.10—21.45, dunatiszakkól 21.15—

Legújabb szabadalmú dugattyú nélküli gyümölcsfapermetező készülék

Nincs benne bór, gumí, sem fémdugattyú. Nem romlik, nem kopik, szerszám nélküli, szabad kézzel szétszedhető. Használható bármilyen edényből, vagy hátiptonyból, többi esetben egy rozs permetezőgéppel tartására is alkalmas; belüli órnova is kapható. Kérjen díjlatlan leírást a „Vasárnap”-ra való hivatkozással.

Gvártja: Takács Károly ny. MÁV előjáró. BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28. Telefon: 2-906-79.

Arany- és ezüstpénzek ára 1937 december hó 29. Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 35 fillér; kétkoronás 70 fillér; ötkoronás 1 pengő 82 fillér; régi egyforintos 83 fillér. 14 karátos tündörarany granonként 3 pengő 20 fillér. Szinarany kilogrammja 5800 pengő. Szinezüst kilogrammja 90 pengő.

Vásárolók jegyzéke

Miután lapunk zártaig nem sikerült megkapnunk az országos vásárokra vonatkozó jelentést, e héten nines módunkban közléstenni. A mulasztásért olvasóink szíves elnézést kérik.

Budapest II. Vasárnap, I. 2. 11.15: Szimfonikusok. 15: Hangfelmérések. 19.05: Előadás. 19.35: Zongora. 20.35: Hírek. — Hétfő, I. 3. 19.10: Német nyelvlecke. 19.35: Előadás. 20.10: Hírek. 20.30: Hangfelmérések. — Kedd, I. 4. 17.55: Mezőgazdasági féltóra. 18.25: Szalonzene. 18.55: Francia nyelvlecke. 19.25: Hangfelmérések. 20.35: Zongora. — Szerda, I. 5. 18.30: Operaházi előadás. 20.35: Turul dísztorozás Veszprémben. 21: Előadás. 21.30: Katonazene. — Csütörtök, I. 6. 11.30: Szalonzene. 15: Szalonzene. 16.30: Hangfelmérések. 19: Előadás. 20.25: Ének. — Péntek, I. 7. 17.30: Operaelőadás. 19.55: Felővá-s. 20.25: Hangfelmérések. 21.55: Cigányzene. — Szombat, I. 8. 17: Missziós üze-netek. 17.50: Mezőgazdasági féltóra. 18.25: Cigányzene. 18.50: Előadás. 19.35: Tánccseleked. 20.30: Hangverseny.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL, Budapest, Ó-utca 12.